

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมล รอดคล้าย. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของภาษาไทยในการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- กมลลา สุพรรณ. พฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของเยาวชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.
- กรรณิการ์ ปัญจกุล. ความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการอนุรักษ์โบราณสถานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. กรุงเทพฯ : กองท่องเที่ยวเยาวชน, 2543. (อัดสำเนา).
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ทำอย่างไรจะให้การท่องเที่ยวไทยยั่งยืน. อนุสาร อสท. 7 (กุมภาพันธ์ 2544).
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. เอกสารประกอบการสัมมนา “ทิศทางการท่องเที่ยวเยาวชน”. กรุงเทพฯ : กองท่องเที่ยวเยาวชน, 2542.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. สหสวรรค์ใหม่เพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน. จุลสารการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2543) : 1-2.
- กาสัก เต๊ะขันหมาก. อนาคตภาพและทางเลือกในอนาคตสำหรับการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมในปีพุทธศักราช 2540. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2531.
- กุหลาบ มลลิกะมาส. คติชาวบ้าน – วัฒนธรรมไทย. แว่นวรรณกรรม 7 (กันยายน 2527) : 24 – 32.
- เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์. การรักษาและส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีงาม. วารสารวัฒนธรรมไทย 3 (มีนาคม 2527) : 48 – 49.
- ขนิษฐา สุวรรณชาติ. เที่ยวสุรินทร์ถิ่นช้างใหญ่ ชมนงานบวชนาคช้างบ้านตากกลาง. อนุสาร อสท. 12 (กรกฎาคม 2543) : 70.

- ขวัญ สวงนเสริมศรี . ความรู้และความตระหนักของคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ในการอนุรักษ์
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ศึกษากรณีอำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2529.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว , 2542 .
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การศึกษา – ศิลปวัฒนธรรม ดร. รุ่ง ย้ำต้องไปด้วยกัน.
ข่าวสด 12 (เมษายน 2543) : 5.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. กรอบวิสัยทัศน์และทิศทางการ
พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549). สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2543.(อัดสำเนา).
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน . เอกสารเผยแพร่วัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, ม.ป.ป. .
- เจริญ ไวรวัจนกุล และคณะ . วัฒนธรรมลุ่มแม่น้ำมูล : กรณี เขมร ลาว ส่วย สุรินทร์. กรุงเทพฯ :
บริษัทสารมวลชน, 2533.
- เฉลียว มณีเลิศ. บทบาททางการศึกษาในการพัฒนาวัฒนธรรม. วารสารวัฒนธรรมไทย
6 (มิถุนายน 2532) : 35 – 38.
- เฉลา เวชเดช. บทบาทในการอนุรักษ์ส่งเสริมและเผยแพร่แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไทยของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของครูฝ่ายกิจกรรม. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2539.
- ชนรรค์ แดงแสง. ความรู้และความตระหนักของสมาชิกสภาเทศบาลและสมาชิกสภาจังหวัดที่มีต่อ
การอนุรักษ์สภาพแวดล้อมโบราณสถาน : ศึกษากรณีพระนครคีรี จังหวัดเพชรบุรี.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539.
- ชวาล แพรรัดกุล. เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช , 2526.
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. วิถีไทย การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โครงการวิจัย สำนักร
งานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), 2540.
- ชิต แก้วเพ็ง. การศึกษายุทธศาสตร์ของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลกในการอนุรักษ์และ
สืบทอดวัฒนธรรมพื้นบ้าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

- ชัยพร วิชาวุธ. แนวทางการพัฒนาวัฒนธรรม ตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม. วารสารครุศาสตร์
11 (เมษายน – มิถุนายน 2526).
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- ชำนาญ แก้วคะตา. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของครูภาษาไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ในการอนุรักษ์และสืบทอดคติชาวบ้านอีสาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- ณัฐฐนาท เนตรนิคม. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสื่อประเพณีกับความตระหนักด้าน
ประวัติศาสตร์และโบราณคดีของนักเรียน : กรณีศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนในเขต
จังหวัดสุโขทัยกับนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.
- ดวงเดือน ถ่อนน่วม และคนอื่น ๆ. รูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษในชั้น
ประถมศึกษา. รายงานการวิจัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2529.
- ดารณี อารมณ์พัฒนา. ความรู้และความตระหนักของประชาชนที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ศิลปกรรมท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2533.
- คูสิต ทองสลวย. ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับบทบาทในการอนุรักษ์และสืบทอด
วัฒนธรรมไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา
ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ธิดา พิทักษ์สินสุข. การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนอนุบาล.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2533.
- นฤนาท พุทธิไสย. ความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สภาพ
แวดล้อมโบราณสถาน : ศึกษาเฉพาะกรณีโบราณสถานในบริเวณเกาะเมือง จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.
- นิคม ทาแดง. การจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมนอกห้องเรียน. เอกสารการสอนชุดวิชา
พฤติกรรมการสอนประถมศึกษา หน่วยที่ 10. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาราช, 2524.

นิคม มุสิกคามะ. แนวทางการทำนุบำรุงรักษามรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่น. กรุงเทพฯ :

กรมศิลปากร, 2543.

ประคอง กรรณสูต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

ประคอง นิมมานเหมินทร์. ชุดความคิดและภูมิปัญญาไทย เล่ม 1 การศึกษา : ถ้อยแถลง. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

ประพนธ์ จันทร์ตน์. การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษา เขตการศึกษา 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการ
ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

ประมวล ดิฉินสัน. คติชาวบ้าน : การศึกษาในด้านมานุษยวิทยา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา,
2521.

ปองจิต แจ่มจรัส. ค่านิยมของนักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่นที่มีต่อการอนุรักษ์สภาพ
แวดล้อมบริเวณสถานตากอากาศชะอำ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชา
สิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2528.

เปลก สนธิรักษ์. ระเบียบสังคม ประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2516.

เพียว ไวโรจน์. ปัญหาของครูสังคมศึกษาในการพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์โบราณสถานและ
โบราณวัตถุของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

พัดชา กวางทอง. ความสอดคล้องของหลักสูตรกับการสอนเกี่ยวกับสารเคมี ระดับชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2534 .

พิกุล ประเสริฐศรี. กิจกรรมเสนอแนะการปลูกฝังนิสัย เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการเข้าใจเด็ก
ก่อนวัยเรียน เล่ม 2. กรุงเทพฯ : ชมรมไทย – อิสราเอล , 2525.

พิชชา นันทวิเชตพงษ์. การใช้แหล่งชุมชนประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
สอนสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2536.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7 . กรุงเทพฯ :
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2540.

- เพ็ญรุ่ง เพชรกิจ. การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาเชิงตรรกศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- ไพฑูริย์ สินลาร์ตน์. ครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ไทยรัฐ 30 (มีนาคม 2536) : 8.
 ภูธร ภูมะธน. วัฒนธรรมสัญจร “คนไทยกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม”. อนุสาร อสท.
 5 (ธันวาคม 2539) : 18.
- มณฑิพย์ เพชรรุ่ง. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษา ในวิชาสังคมศึกษา เรื่อง “มลพิษทางน้ำ” ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่เรียนในห้องเรียนและนอกห้องเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ. ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์ , 2538.
- รำไพพรรณ แก้วสุริยะ. เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่อง การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน. กรุงเทพฯ : กองอนุรักษ์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย , 2544. (อัดสำเนา).
- รำไพพรรณ แก้วสุริยะ. เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษาการอนุรักษ์และฟื้นฟูไร่แม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย. กรุงเทพฯ : กองอนุรักษ์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย , 2544. (อัดสำเนา).
- รำไพพรรณ แก้วสุริยะ. เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว : เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ : กองอนุรักษ์ , 2543. (อัดสำเนา)
- ลลิตา โภชนพันธ์. พฤติกรรมการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศน์สัญจรของนักท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539.
- ลัดดาวัลย์ กัณหสุวรรณ. “การจัดทัศนศึกษาเพื่อการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว” รายงานการประชุมสัมมนา เรื่อง สิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว. โครงการบัณฑิตศึกษา (สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา) มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา, 2531.
- ลัดดาวัลย์ กัณหสุวรรณ. การพัฒนาการสอนสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : ศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษา วิทยาลัยครูพระนคร, 2532.
- ลัดดาวัลย์ กัณหสุวรรณ และคณะ. การศึกษาผลการใช้บทปฏิบัติการนำเที่ยวเพื่อศึกษาสิ่งแวดล้อม ที่มีต่อเจตคติและสัมฤทธิ์ผลการเรียนสิ่งแวดล้อมในระดับประถมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาตอนต้น. งานวิจัย โครงการพัฒนาการสอนสิ่งแวดล้อมระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา วิทยาลัยครูพระนคร, 2529.

- วรรณภา วงษ์วานิช. ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539 .
- วิทยากร เชียงกุล. รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2541 วิกฤติและโอกาสในการปฏิรูปการศึกษา และสังคมไทย. กรุงเทพฯ : บริษัทอัมรินทร์ พรินติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด , 2542.
- วินัย วีระวัฒนานนท์. แนวทางการพัฒนาสิ่งแวดล้อมศึกษา. ในรายงานการสัมมนา เรื่อง สภาพปัญหาและทิศทางของสิ่งแวดล้อมศึกษาในประเทศไทย ณ โรงแรมเอเชียพญา วันที่ 20 – 21 เมษายน 2532. กรุงเทพฯ : โครงการสิ่งแวดล้อมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2532 .
- วินัย วีระวัฒนานนท์ และบานชื่น สีสันผ่อง. สิ่งแวดล้อมศึกษา การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2537.
- วิบูลย์ แซ่มชื่น. แนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมในโรงเรียน. ครูปริทัศน์ 8 (กรกฎาคม 2526) : 44 – 49.
- วิไลลักษณ์ จิตพิลธารง. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาเด็กด้อยโอกาส ความตระหนัก ความเชื่อถือ และการตัดสินใจของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- วินัส สวนสุข. กิจกรรมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ศรีพร สมบุญธรรม. การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. ททท. จุลสารการท่องเที่ยว 12 (เมษายน – มิถุนายน 2536) : 25 – 30.
- ศิลปากร,กรม. ระบบการวัฒนธรรมและคุณภาพมาตรฐาน. กรุงเทพฯ : บริษัทประชาชนจำกัด, 2542 .
- ศิริ สามสุโพธิ์. สังคมวิทยาการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์, 2543.
- ศิริวรรณ ศรีพหล. การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 2. เอกสารการสอนชุดวิชา วิทยาการ การสอน หน่วยที่ 11. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2525.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ 3 พุทธศักราช 2524). กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนโรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่นจำกัด, 2524.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา ศูนย์วิทยภาพทางศิลปวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษา , 2539.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540 -2544). กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม, 2541.

- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2544.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).
กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, 2534 .
- สมพร เทพสิทธา. ศาสนาและวัฒนธรรมกับความมั่นคงของชาติ. กรุงเทพฯ : สถาบันพุทธทศสมาคม
แห่งชาติในพระบรมราชูปถัมภ์, 2540.
- สมชาติ กิจบรรจง. Walk Rally : เกมและกิจกรรมเพื่อพัฒนาคนและองค์กร. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ด
ยูเคชั่น, 2540.
- สมสิทธิ์ จิตรสถาพร. เทคนิคการจัดการศึกษานอกสถานที่. สงขลา: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการ
ศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2535.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. รวมบทความทางการประเมินโครงการ . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย , 2535.
- สิริ ผาสุก. สุนทรียมรดกโลกทางวัฒนธรรมในประเทศไทย . กรุงเทพฯ : เอส แอนด์ จี กราฟฟิค,
2537.
- สิริชัยชาญ พักจำรูญ. วิวัฒนาการและอนาคตภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในการพัฒนาศิลป-
วัฒนธรรมไทย . วารสารครุศาสตร์ 26 (พฤศจิกายน 2540 – กุมภาพันธ์ 2541) :
78 – 79.
- เสถียร วิชัยลักษณ์. พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2485 . พระนคร : นิติเวช,
2505.
- สุดกิจ แพวพิเศษ. ความรู้และความคิดเห็นในการอนุรักษ์โบราณสถานของพระภิกษุในจังหวัด
เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535.
- สุชา จันท์เอม. จิตวิทยาทั่วไป ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทย
วัฒนาพานิช, 2541.
- สุชาดา พจนพิมพ์ล. การพัฒนาโปรแกรมการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา เรื่องสารพิษใกล้ตัวด้วยวิธีสอน
แบบศึกษานอกสถานที่ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสวนหลวง
สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- สุธีรา เผ่าโภคสถิตย์. การศึกษาความคิดเห็นของคนเชื้อสายมอญเกี่ยวกับบทบาทของสื่อบุคคล สื่อ
ประเพณี และสื่อมวลชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม : ศึกษาเฉพาะกรณี ชุมชนมอญ
เกาะเกร็ด ปากลัด และบางกระดี่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสาร
มวลชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2537.

สุพิน บุญชูวงศ์. กิจกรรมร่วมหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เสมาธรรม, 2542.

ศุมน อมรวิวัฒน์. เอกสารประมวลสาระสำหรับนักศึกษาปริญญาโทบัณฑิต : ชุดวิชาทักษะและ
ประสบการณ์พื้นฐานสำหรับเด็กประถมศึกษา. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช. 2537.

สุริพร ภัทรพรนันท์. ทัศนคติของนักท่องเที่ยงที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาอุทยาน
แห่งชาติในจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม
ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.

หทัยรัตน์ คงวัฒนะ. การพัฒนาโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทยต่ำ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539 .

อนุমানราชชน, พระยา. วัฒนธรรมเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6 . กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, 2515.

อาภรณ์ สุขพัตต์. บทบาทของครูสังคมศึกษากับการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่สั่นปาดอง . สารพัฒนา
หลักสูตร (กุมภาพันธ์ 2529) : 45 – 49.

ภาษาอังกฤษ

Abruscato , Jand Hassard , J. Loving and Beyond : Science Teaching for the Humanistic
Classroom. California : Pacific Palisadacs, Goodyear Publishing, 1976.

Beauchamp, W.I. and Challand, H.J. Basic Science Handbook K-3. Scott , Foresman and Co.,
1967.

Bloom, B.S. Taxonomy of Educational Objective Handbook II : Affective Domain.
New York: McKay, 1956.

Bloom, Benjamin S., Thomas J. and Madaus George F. Handbook on Formative and
Summative Evaluation of Student Learning. New York: McGraw – Hill Book
Company, 1971.

Davidson , H.R.E. Patterns of Folklore . Tatawa N.J : D.S. Brewer Rowman & Littlefield,
1978.

Decker, J.R. and Decker, C.A. Planning and Administering Early Childhood Programs. Toronto:
Charles E. Merrill Publishing Co., 1984.

Dimonstone, J.M. Design, Leading and Evaluating Workshops for Teachers and Parents: A
Manual for Trainers and Leadership Personnel in Early Childhood Education.
London: High / Scope Press, 1986.

- Doody, M.E. Cultural Tourism in Newfoundland. University of Carleton (Canada).[Online].
Dissertation Abstracts International : 38 – 05 (1999). Pub Number AAIMQ48383.
- Fenton, M.G. Back to our Roots in Nature's Classroom . Young Children (March 1996) : 8-11.
- Good, C.V. Dictionary of Education. New York: McGraw - Hill Book Company, 1973.
- Hammerman , D.R. Teaching in the Outdoors . Minneapolis, Minn. : Burgess Pub. Co., 1973.
- Joyce and Weil. Model for Teaching Thinking. Journal of the Education Leadership.
 4 (May 1986) : 4-7.
- Omaggio, A.C. Helping Learners Succeed : Activities for the Foreign Language Classroom.
 New York : Rinehart and Winston, 1981.
- Parry, G.E.M. Indigenous Cultural Tourism : An Examination of Process and Representation
 in Canada and Australia. University of Carleton (Canada).[Online]. Dissertation
 Abstracts International : 38 – 05 (2000). Pub Number AAIMQ48430.
- Raze, Rebert Edward, Jr. The Influence of a Public School Resident Outdoor Environmental
 Education Program on the Attitude of Fifth – Grade Students. University of
 Oklahoma, 1989.[Online]. Dissertation Abstracts International : 38 – 05 (1990).
 Pub Number AAI9005782.
- Runes, Dagobert D., Dictionary of Philosophy. New Jersey: Littlefield , Adams & Co . , 1971.
- Thiev, D.H. Teaching Elementary School Science. America : D.C. Health and Company, 1970.
- Tourism Authority of Thailand : Northeastern office Region 1. Surin. Nakhon Ratchasima :
 Korat Printing, 1999. (Mimeographed).
- Scobey, M.M. Teaching Children about Technology. Illinois: Bloomington, 1986.
- Smith, J.W. Outdoor Education for American Youth. Washington D.C. : American
 Association for Health Physical Education and Recreation, 1976.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและวิทยากรชุมชน

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและวิทยากรชุมชน

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ดร. กาสัก เต๊ะจันหมาก
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยวัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
2. คุณราไพพรรณ แก้วสุริยะ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองอนุรักษ์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
3. รองศาสตราจารย์เจริญ ไวรวัจนกุล
ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์
4. อาจารย์สุดใจ สะอาดยิ่ง
รองอธิการบดี ฝ่ายวัฒนธรรมและชุมชนสัมพันธ์ สถาบันราชภัฏสุรินทร์
5. ศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ กาญจนกิจ
ศาสตราจารย์ประจำภาควิชาวัฒนธรรมศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยากรชุมชน

6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อารีย์ ทองแก้ว
อาจารย์ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสุรินทร์

ภาคผนวก ข

ผลการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน

ผลการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ผู้วิจัยได้นำเสนอ ดังนี้

1.ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้นำชุมชนเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ เสนอรายละเอียดโดยการบรรยายเป็นรายข้อ ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นเพศชาย 2 คน เพศหญิง 3 คน อายุระหว่าง 35 – 57 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 – ปริญญาตรี อาชีพที่ประกอบอยู่ในปัจจุบัน คือ อาชีพค้าขายและอาชีพรับราชการครู ซึ่งอาศัยอยู่ในชุมชนนี้เป็นเวลา 35 – 40 ปี และดำรงตำแหน่งกรรมการศึกษาในโรงเรียนนี้เป็นระยะเวลา 1 – 35 ปี

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์

1. แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เสนอแนะแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ดังนี้

1.1 ด้านโบราณสถาน เช่น 1) ปราสาทบ้านปราสาท (ปราสาทนางบัวตูม)

2) ปราสาทบ้านโนนเปือยปราสาท 3) พระพุทธรูปบาทเขาดิน (วัดเขาพนมดิน) และ 4) เจดีย์ใหญ่วัดบ้านพรหมเทพ อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์

1.2 ด้านโบราณวัตถุ เช่น 1) ลายศิลาจารึกโนนแท่น และ 2) โบราณวัตถุในศูนย์คชศึกษา อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์

1.3 ด้านประเพณีท้องถิ่น เช่น 1) ประเพณีเซ่นผีปะกำ 2) ประเพณีบวชนาคแห่ช้าง และ 3) ประเพณีกวยอาเจียง

1.4 ด้านวิถีชีวิตในชุมชน เช่น วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนชาวกูยที่เรียบง่าย มีวัฒนธรรมและความศรัทธาอันเป็นเอกลักษณ์ และมีการเลี้ยงช้างไว้ในหมู่บ้าน

2. การที่ครูจัดให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 มีกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในเขตอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์

ผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นด้วย ต่อการที่ครูจัดให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 มีกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในเขตอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ เพราะ

- 2.1 นักเรียนจะได้เรียนรู้วัฒนธรรมของตนเอง และเป็นเสริมประสบการณ์ให้กับนักเรียน
- 2.2 อยากให้นักเรียนได้รับรู้สิ่งต่าง ๆ นอกห้องเรียน ทำให้เกิดความรักและความผูกพันกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น
- 2.3 การที่ชุมชนเป็นชุมชนท่องเที่ยว เพราะฉะนั้นจึงต้องการให้เด็กได้เข้าใจท้องถิ่นของตนเองก่อนที่จะได้ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

3 . วิธีการช่วยส่งเสริมให้นักเรียนท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อม ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่า

- 3.1 ครูและผู้นำชุมชนควรช่วยแนะนำนักเรียนให้ช่วยกันรักษาสภาพแวดล้อมให้คงสภาพเดิม
- 3.2 มีป้ายนิเทศแนะนำวิธีการท่องเที่ยวที่ถูกต้อง
- 3.3 ควรมีการอบรมวิธีการท่องเที่ยวก่อนจะมีการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจริง
- 3.4 สร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับเด็กก่อนมีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

4. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่า

- 4.1 มีคฤหาสน์ชุมชนควรให้ความรู้กับนักเรียนเพื่อนำการอนุรักษ์
- 4.2 ชุมชนควรช่วยให้คำแนะนำต่าง ๆ ให้กับนักเรียนขณะท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- 4.3 ชุมชนควรเหลือนักเรียนโดยการเป็นผู้นำการเดินทางให้กับนักเรียน
- 4.4 ชุมชนให้การต้อนรับนักเรียนอย่างจริงใจ

4.5 ชุมชนควรให้การสนับสนุนและช่วยอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมด้วยความศรัทธาจริง ๆ

4.6 ชุมชนควรมีการช่วยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ท้องถิ่นของตนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อื่นรับรู้และเกิดการท่องเที่ยวมากขึ้น

5. รูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้ในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่า

5.1 ควรใช้แหล่งศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นแหล่งการเรียนรู้ โดยนำมาเป็นหลักสูตรท้องถิ่น

5.2 ควรจัดกิจกรรมเป็นกลุ่ม เป็นทีม / คณะ เพื่อศึกษาและเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

5.3 ควรมีกิจกรรมการสัมภาษณ์ผู้รู้ในชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

5.4 ควรมีการสรุปความรู้ที่ได้จากการท่องเที่ยวทุกครั้ง

5.5 ควรมีการเสนอผลของกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ

6. การที่ชุมชนมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ทำให้ชุมชนได้รับประโยชน์ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่า

6.1 ชุมชนจะมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาตลอดไป

6.2 ทำให้ชุมชนมีรายได้มากขึ้น จากการค้าขายสิ่งต่าง ๆ ให้กับนักท่องเที่ยว

6.3 ชุมชนเกิดการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ไปพร้อม ๆ กับนักเรียนด้วย

6.4 ได้เผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชนตนเองให้กับคนทั่วไป

6.5 ภาพรวมทำให้ชุมชนมีความสามัคคี เห็นความสำคัญของท้องถิ่นตน ผลพลอยได้ ทำให้ชุมชนมีงานทำ

2. ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นผู้บริหาร ครู และ ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 เสนอรายละเอียดโดยการหาค่าร้อยละ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุ 25 ปีขึ้นไป เป็นผู้ปกครองนักเรียน ร้อยละ 60 ครู ร้อยละ 33.33 มีอายุการทำงานเฉลี่ย 15 ปี และผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ 6.67 มีอายุการทำงานเฉลี่ย 32 ปี ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 73.33 และระดับปริญญาตรีร้อยละ 26.67

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6

1. การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคน ร้อยละ 100 มีความเห็นว่า มีความสำคัญ / ควรจัด

2. การส่งเสริมความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นให้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 จะมีผลดีเมื่อเรียนภายในห้องเรียนเท่านั้น ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนไม่เห็นด้วย เพราะ

- 2.1 การเรียนในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์มากขึ้น
- 2.2 การเรียนในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวนักเรียนไม่ได้แสดงออกถึงความสามารถของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้ได้เต็มที่
- 2.3 การเรียนนอกห้องเรียน ทำให้นักเรียน ได้เรียนรู้เรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่นจากผู้รู้ในชุมชน
- 2.4 ต้องการเห็นบุตรหลานมีความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นให้มากขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาขั้นสูงต่อไป
- 2.5 การเรียนนอกห้องเรียน จากแหล่งการเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนบรรยากาศในการเรียน ทำให้นักเรียนมีความสนใจมากขึ้น
- 2.6 การเรียนในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว ทำให้เด็กไม่เห็นสภาพจริง

2.7 การให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น เกิดความภาคภูมิใจ ตระหนัก ห่วงแหน เพราะการออกไปท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมทำให้เกิดการเรียนรู้จากสภาพจริง นักเรียนจะมีความรู้ความเข้าใจมากกว่า

2.8 การส่งเสริมความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจะมีผลดีทั้งภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน ส่งผลให้เด็กมีความรักในศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง พร้อมทั้งจะทำนุบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรมในอนาคตต่อไป

3. วิธีการส่งเสริมให้นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า ควรจัดตั้งชมรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นร้อยละ 76.67 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภายนอกห้องเรียนร้อยละ 70 และจัดอบรมโดยวิทยากรภายนอกร้อยละ 66.67

4. ประโยชน์จากการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 –6 เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนมีความเห็นว่า มีประโยชน์ เพราะ

4.1 ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นมากขึ้น

4.2 เป็นหลักในการพัฒนาจิตสำนึกของนักเรียนให้เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมท้องถิ่นในอดีตกาล

4.3 นักเรียนจะได้รับประสบการณ์จากของจริงที่พบเห็นจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

4.4 นักเรียนจะได้รู้วิธีการท่องเที่ยว และได้เรียนรู้ด้วยตนเอง

4.5 ให้นักเรียนได้รู้จักวัฒนธรรมของท้องถิ่น เพราะเด็กและเยาวชนในปัจจุบันนี้ไม่รู้จักวิธีการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มักเที่ยวแบบอื่น ๆ มากกว่า

- 4.6 ทำให้นักเรียนตระหนักถึงประโยชน์ของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
ในภายภาคหน้า
- 4.7 เด็กได้เรียนรู้จากสื่อที่เป็นของจริง และได้ปฏิบัติจริงจากกิจกรรม
ต่าง ๆ ที่จัดขึ้น
- 4.8 จะทำให้เด็กเกิดความรัก และหวงแหนวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง
- 4.9 เด็กได้เห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งจะเกิด
ประโยชน์ต่อตนเองและท้องถิ่น สามารถนำไปสู่การสร้างรายได้
ในชุมชนได้
- 4.10 เด็กจะเห็นวัฒนธรรมที่หลากหลาย ซึ่งบางอย่างเด็กอาจจะไม่เคย
สัมผัสหรือพบเห็น จะเป็นการเปิดโลกทัศน์ได้มากขึ้น
- 4.11 เด็กจะได้รู้จักวัฒนธรรมท้องถิ่น และมีประสบการณ์ในการดำรงชีวิต
อยู่ในสังคมได้อย่างไม่มีปัญหา

5. การเลือกแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า ควรเที่ยวในแหล่งที่มีโบราณวัตถุ และหมู่บ้านวัฒนธรรมร้อยละ 83.33 เท่ากัน แหล่งโบราณสถานร้อยละ 80 และหมู่บ้านที่งานประเพณีร้อยละ 73.33 ตามลำดับ

6. เกณฑ์ในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า ชุมชนให้ความร่วมมือร้อยละ 66.67 มีมัคคุเทศก์ชุมชนที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมร้อยละ 53.33 อยู่ในความสนใจของนักเรียน และมีความเก่าแก่ร้อยละ 50.00 เท่ากัน เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นร้อยละ 46.66 รู้จักแพร่หลาย และการคมนาคมสะดวกร้อยละ 33.33 เท่ากัน

7. ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการให้นักเรียนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าควรเป็นวันเสาร์ – อาทิตย์ ร้อยละ 76.67 ช่วงปิดภาคเรียนร้อยละ 16.67 และช่วงเวลาเย็นหลังเลิกเรียนของวันจันทร์ – ศุกร์ ร้อยละ 6.67 ตามลำดับ

8. จำนวนครั้งที่ควรจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ใน 1 ปีการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า ควรจัด 2 ครั้งร้อยละ 40 มากกว่า 3 ครั้งร้อยละ 26.67 3 ครั้งร้อยละ 23.33 และ 1 ครั้งร้อยละ 10 ตามลำดับ

9. รูปแบบการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนระหว่างท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าควรสัมภาษณ์ผู้รู้ในชุมชนร้อยละ 31.32 ร่วมกิจกรรมกับชุมชนร้อยละ 24.10 บันทึกภาพร้อยละ 22.89 และ เล่นเกมร้อยละ 19.28 ตามลำดับ

10. บุคคลในชุมชนที่ควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าควรเป็นผู้นำชุมชนร้อยละ 83.33 ชาวชนร้อยละ 36.67 ชาวบ้านทั่วไปร้อยละ 23.33 และอื่น ๆ คือ อาจารย์ทุกท่าน ร้อยละ 3.33 ตามลำดับ

11. ในการเชิญบุคลากร เพื่อมาเป็นวิทยากรในการให้ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 –6 โรงเรียนบ้านกระโพ อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าควรเป็นอาจารย์จากสถาบันราชภัฏสุรินทร์ ที่ได้รับการอบรมแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมร้อยละ 56.67 ผู้นำชุมชนในสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมร้อยละ 50.00 และมัคคุเทศก์จากหน่วยงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยร้อยละ 16.67 ตามลำดับ

12. วิธีการจัดกิจกรรมเพื่อประเมินผลภายหลังจากจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าควรอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและจัดนิทรรศการร้อยละ 56.67 เท่ากัน จัดตั้งชมรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นร้อยละ 50.00 และจัดป้ายนิเทศภายในห้องเรียนร้อยละ 36.67 ตามลำดับ

13. ข้อเสนอแนะ ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมดังนี้

- 13.1 ควรดูแลในเรื่องความปลอดภัยของนักเรียนให้เต็มที่
- 13.2 ควรจัดกิจกรรมเป็นกลุ่ม
- 13.3 อยากให้จัดกิจกรรมนี้อย่างต่อเนื่อง จนกว่านักเรียนจะเข้าใจและรักการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- 13.4 กิจกรรมนี้ช่วยให้นักเรียนหรือเยาวชนมีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ไว้ให้คงอยู่กับท้องถิ่นของเรา
- 13.5 ควรให้ผู้เรียนได้ดำเนินกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถและตามความสนใจ

- 13.6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาแห่งชาติ ไม่มีงบประมาณในการดำเนินการเรื่องการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนมีความยุ่งยาก จึงทำให้การจัดการท่องเที่ยวได้ไม่เต็มที่
- 13.7 ควรจัดรูปแบบของกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้มีความครอบคลุมชัดเจน
- 13.8 ควบคุม กำกับ การให้ความรู้เสริมจากวิทยากร
- 13.9 ควรมีการสรุป แลกเปลี่ยนความรู้ ทั้งครูและนักเรียน
- 13.9 ควรจัดทำผลงานเสนอโรงเรียนหรือหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ต่อไป
- 13.10 ควรจัดให้นักเรียนได้รับการอบรมแนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อให้เด็กได้มีความรู้ความเข้าใจ และมีประสบการณ์มากขึ้น

ภาคผนวก ก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) หรือค่ามัธยฐานเลขคณิต

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ = ผลรวมของคะแนน
 N = จำนวนนักเรียน

(อ้างถึงใน ประคอง กรรมสูตร, 2542)

2. การคำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ = ผลรวมของคะแนน
 N = จำนวนนักเรียน
 $\sum X^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

(อ้างถึงใน ประคอง กรรมสูตร, 2542)

3. การทดสอบค่าที (t-test)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{(N-1)}}}$$

เมื่อ $\sum D$ = ผลรวมของผลต่างของคะแนนแต่ละคน
 $\sum D^2$ = ผลรวมของกำลังสองของผลต่างของคะแนนแต่ละคน
 N = จำนวนคู่

(อ้างถึงใน ประคอง กรรมสูตร, 2542)

4. การหาค่าอำนาจจำแนกใช้วิธีหาค่าอัตราส่วนวิกฤติ t เป็นรายข้อ ตามวิธีการของ t-test

$$t = \frac{\bar{X}_{\text{สูง}} - \bar{X}_{\text{ต่ำ}}}{\sqrt{\frac{S_{\text{สูง}}^2}{n_{\text{สูง}}} + \frac{S_{\text{ต่ำ}}^2}{n_{\text{ต่ำ}}}}}$$

เมื่อ	t	=	ค่าที่ใช้พิจารณาของการแจกแจงแบบที
	$\bar{X}_{\text{สูง}}$	=	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_{\text{ต่ำ}}$	=	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	$S_{\text{สูง}}^2$	=	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	$S_{\text{ต่ำ}}^2$	=	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n	=	จำนวนคนในแต่ละกลุ่มซึ่งเท่ากัน

(อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

5. การหาค่าความเชื่อมั่น หรือค่าความเที่ยง ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	=	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	n	=	จำนวนข้อ
	S_i^2	=	คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
	S_t^2	=	คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

(อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

6. การหาค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบของผู้ตอบ}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

(อ้างถึงใน ประคอง วรรณสูตร, 2542)

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างการคำนวณ

ตัวอย่างการคำนวณ

1. การคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) หรือค่ามัธยฐานเลขคณิต

จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

ตัวอย่าง การคำนวณค่าเฉลี่ยคะแนนความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
ของนักเรียนก่อนการเข้าร่วมโปรแกรม (ข้อที่ 1)

เมื่อ

$$\sum X = 68 \quad N = 18$$

$$\bar{X} = \frac{68}{18}$$

$$= 3.78$$

2. การคำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

จากสูตร

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

ตัวอย่าง การคำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความตระหนักในการอนุรักษ์
ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียนก่อนการเข้าร่วมโปรแกรม (ข้อที่ 1)

เมื่อ

$$\sum X = 68 \quad N = 18$$

$$\sum X^2 = 264$$

ดังนั้น

$$S.D = \sqrt{\frac{18(264) - (68)^2}{18(18-1)}}$$

$$= \sqrt{\frac{4,752 - 4,624}{306}}$$

$$= \sqrt{\frac{128}{306}}$$

$$= 0.65$$

3. การทดสอบค่าที (t-test) จากสูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{(N-1)}}}$$

ตัวอย่าง การคำนวณการทดสอบค่าที (t-test) ของคะแนนความตระหนักในการอนุรักษ์
ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม

นักเรียน กลุ่มตัวอย่าง (คนที่)	คะแนนความตระหนักในการ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม (X)	คะแนนความตระหนักในการ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น หลังเข้าร่วมโปรแกรม (Y)	D	D ²
1	123	165	42	1,764
2	121	157	36	1,296
3	153	160	7	49
4	157	178	21	441
5	136	159	23	529
6	121	154	33	1,089
7	135	144	9	81
8	121	154	33	1,089
9	117	149	32	1,024
10	126	165	39	1,521
11	139	157	18	324
12	140	172	32	1,024
13	129	164	35	1,225
14	131	170	39	1,521
15	114	167	53	2,809
16	135	171	36	1,296
17	118	164	46	2,116
18	129	154	25	625
รวม	$\sum X = 2,345$	$\sum Y = 2,904$	$\sum D = 559$	$\sum D^2 = 19,823$

ตั้งสมมติฐาน $H_1: \mu_2 > \mu_1$ ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.05
 ดังนั้น

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{559}{\sqrt{\frac{(18 \times 19,823) - (559)^2}{(18 - 1)}}} \\
 &= \frac{559}{\sqrt{\frac{356,814 - 312,481}{(17)}}} \\
 &= \frac{559}{\sqrt{2607.82}} \\
 &= 10.94
 \end{aligned}$$

ค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ 10.94 มีค่ามากกว่าค่า t ณ ระดับนัยสำคัญที่ .05 โดยมี $df = 17$ มีค่าเท่ากับ 1.740 ($.05 t_{17} = 1.740$) แสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียนหลังการเข้าร่วม โปรแกรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วม โปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การหาค่าอำนาจจำแนกใช้วิธีหาค่าอัตราส่วนวิกฤติ t เป็นรายข้อ ตามวิธีการของ t -test จากแบบวัดความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น (ข้อที่ 8)

จากสูตร

$$t = \frac{\bar{X}_{สูง} - \bar{X}_{ต่ำ}}{\sqrt{\frac{S_{สูง}^2}{n_{สูง}} + \frac{S_{ต่ำ}^2}{n_{ต่ำ}}}}$$

ตัวอย่าง การหาค่าอำนาจจำแนกใช้วิธีหาค่าอัตราส่วนวิกฤติ t เป็นรายข้อ

เมื่อ	$\bar{X}_{สูง}$	=	4.88
	$\bar{X}_{ต่ำ}$	=	3.13
	$S_{สูง}^2$	=	0.13
	$S_{ต่ำ}^2$	=	0.41
	$n_{สูง}$	=	$n_{ต่ำ} = 8$ คน

$$\begin{aligned}
 \text{ดังนั้น} \quad t &= \frac{4.88 - 3.13}{\sqrt{\frac{0.13}{8} + \frac{0.41}{8}}} \\
 &= \frac{1.75}{\sqrt{0.54}} \\
 &= \frac{1.75}{\sqrt{0.068}} \\
 &= 6.73
 \end{aligned}$$

4. การหาค่าความเชื่อมั่น หรือค่าความเที่ยง ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient)

จากสูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

ตัวอย่างการหาค่าความเชื่อมั่น หรือค่าความเที่ยงของแบบวัดความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

$$\begin{aligned}
 \text{เมื่อ} \quad \alpha &= \text{สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น} \\
 n &= 36 \text{ ข้อ} \\
 \sum S_i^2 &= 41.34 \\
 S_t^2 &= 430.94
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{ดังนั้น} \quad \alpha &= \frac{36}{36-1} \left\{ 1 - \frac{41.34}{318.92} \right\} \\
 &= 0.90
 \end{aligned}$$

5. การหาค่าร้อยละของพฤติกรรมนักเรียนขณะท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จากแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนขณะท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (ข้อที่ 4)

จากสูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบของผู้ตอบ}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

เมื่อ จำนวนคำตอบเท่ากับ 12 จำนวนผู้ตอบทั้งหมดเท่ากับ 18

$$\begin{aligned}
 \text{ดังนั้น} \quad \text{ค่าร้อยละ} &= \frac{12}{18} \times 100 \\
 &= 66.67
 \end{aligned}$$

ภาคผนวก จ

คำอำนาจจำแนกของแบบวัดความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

ตารางที่ 7 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดความตระหนักในการอนุรักษ์
ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

ข้อที่	อำนาจจำแนก	ข้อที่	อำนาจจำแนก
1.	3.67	19.	1.76
2.	2.35	20.	2.53
3.	2.44	21.	3.57
4.	5.26	22.	3.21
5.	5.84	23.	1.78
6.	4.06	24.	2.46
7.	2.80	25.	1.94
8.	6.73	26.	8.71
9.	4.24	27.	2.91
10.	2.44	28.	2.69
11.	4.82	29.	2.44
12.	2.30	30.	2.48
13.	3.02	31.	3.50
14.	4.20	32.	2.98
15.	5.51	33.	2.54
16.	6.33	34.	5.39
17.	3.34	35.	2.49
18.	4.27	36.	1.76

ภาคผนวก ฉ

คะแนนความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ก่อนทดลองและหลังทดลอง

ตารางที่ 8 คะแนนความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ก่อนทดลองและหลังทดลอง

นักเรียนคนที่	คะแนนความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	
	Pretest	Posttest
1	123	165
2	121	157
3	153	160
4	157	178
5	136	159
6	121	154
7	135	144
8	121	154
9	117	149
10	126	165
11	139	157
12	140	172
13	129	164
14	131	170
15	114	167
16	135	171
17	118	164
18	129	154
รวม	2,345	2,904

ภาคผนวก ข

เครื่องมือและเอกสารที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน

สำหรับงานวิจัยเรื่อง

การพัฒนาโปรแกรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เพื่อส่งเสริมความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ตามแนวคิดการท่องเที่ยวงเชิงวัฒนธรรม

ผู้สัมภาษณ์..... สถานที่สัมภาษณ์.....

วัน เดือน ปีที่สัมภาษณ์.....เวลา.....น. ถึง.....น.

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. สถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์
2. ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวงเชิงวัฒนธรรมของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์

ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

1. เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง
2. อายุ.....ปี
3. วุฒิกการศึกษาสูงสุด.....
4. อาชีพที่ท่านประกอบอยู่ในปัจจุบัน.....
5. ท่านอาศัยอยู่ในชุมชนนี้เป็นเวลา.....ปี
6. ท่านดำรงตำแหน่งกรรมการศึกษาในโรงเรียนแห่งนี้เป็นระยะเวลา..... ปี

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์

1. ท่านรู้จักแหล่งวัฒนธรรมท้องถิ่นอะไรบ้าง ที่เป็นเอกลักษณ์ของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์

1.1 โบราณสถาน

.....

.....

.....

.....

1.2 โบราณวัตถุ

.....

.....

.....

.....

1.3 ประเพณีในท้องถิ่น

.....

.....

.....

.....

1.4 วิถีชีวิตในชุมชน

.....

.....

.....

.....

2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่ครูจัดให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 มีกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในเขตอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ เพราะเหตุใด

เห็นด้วย

เพราะ.....

.....

.....

.....

ไม่เห็นด้วย

เพราะ.....

.....

.....

.....

3. ถ้าท่านต้องการให้นักเรียนท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อม ท่านจะมีวิธีการช่วยส่งเสริมนักเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. หากท่านต้องการให้นักเรียนมีความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ท่านคิดว่าชุมชนควรมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักเรียนอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

5. รูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้ในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

6. การที่ชุมชนมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ท่านคิดว่าชุมชนจะได้รับประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 2   **ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับนักเรียน**
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6

1. การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ท่านคิดว่า
  - มีความสำคัญ / ควรจัด
  - มีความสำคัญ / แต่ไม่ควรจัด
  - ไม่มีความสำคัญ / แต่ควรจัด
  - ไม่มีความสำคัญ / ไม่ควรจัด

2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การส่งเสริมความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นให้กับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 จะมีผลดีเมื่อเรียนภายในห้องเรียนเท่านั้น ท่านเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด
  - เห็นด้วย เพราะ.....
 .....
 .....
  - ไม่เห็นด้วย เพราะ.....
 .....
 .....

3. ท่านคิดว่าวิธีการส่งเสริมให้นักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ควรทำอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - จัดอบรมโดยวิทยากรชุมชน
  - จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภายนอกห้องเรียน
  - จัดตั้งชมรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
  - อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ท่านเห็นว่ามิประโยชน์หรือไม่ เพราะเหตุใด
  - มีประโยชน์ เพราะ.....
 .....
 .....
  - ไม่มีประโยชน์ เพราะ.....
 .....
 .....

5. ในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ท่านคิดว่า ควรจัดให้เด็กได้เที่ยวในสถานที่แห่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- แหล่งโบราณสถาน แหล่งที่มีโบราณวัตถุ
- หมู่บ้านที่มีงานประเพณี หมู่บ้านวัฒนธรรม
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....
6. ในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ควรใช้ เกณฑ์ อะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น รู้จักแพร่หลาย
- การคมนาคมสะดวก มีความเก่าแก่
- ชุมชนให้ความร่วมมือ อยู่ในความสนใจของนักเรียน
- มีมรดกเทศก์ ชุมชนที่มีความรู้ อื่น ๆ โปรดระบุ.....
- เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
7. ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการให้นักเรียนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ควรเป็นเวลาใด
- ช่วงเวลาเย็นหลังเลิกเรียน ของวันจันทร์ - วันศุกร์
- ในเวลาเรียนปกติ
- วันเสาร์ - อาทิตย์
- ช่วงปิดภาคเรียน
8. จำนวนครั้งที่ควรจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ใน 1 ปีการศึกษา
- 1 ครั้ง 2 ครั้ง
- 3 ครั้ง มากกว่า 3 ครั้ง
9. ท่านคิดว่าควรจัดกิจกรรมในรูปแบบใดให้กับนักเรียนในระหว่างท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (ตอบ ได้มากกว่า 1 ข้อ)
- เล่นเกม การบันทึกภาพ
- ร่วมกิจกรรมกับชุมชน สัมภาษณ์ผู้รู้ในชุมชน
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....
10. ท่านคิดว่าบุคคลใดในชุมชนที่ควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (ตอบได้ มากกว่า 1 ข้อ)
- เยาวชน ชาวบ้านทั่วไป
- ผู้นำชุมชน อื่น ๆ โปรดระบุ.....

11. ท่านคิดว่าควรเชิญบุคลากรจากหน่วยงานใด เพื่อมาเป็นวิทยากรในการให้ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- ผู้นำชุมชนในสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
  - อาจารย์จากสถาบันราชภัฏสุรินทร์ ที่ได้รับการอบรมแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
  - มัคคุเทศก์จากหน่วยงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
  - อื่น ๆ โปรดระบุ.....
12. ท่านคิดว่าควรจัดกิจกรรมใด เพื่อประเมินผลภายหลังจากจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแล้ว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
  - จัดป้ายนิเทศภายในห้องเรียน
  - จัดนิทรรศการ
  - จัดตั้งชุมชนอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
  - อื่น ๆ โปรดระบุ.....

13. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนขณะท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... เวลา ..... น. ถึง ..... น.
 ชื่อ ..... ชั้น ..... สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....
 ผู้บันทึก.....

พฤติกรรมนักเรียน	พฤติกรรม		บันทึกพฤติกรรมเพิ่มเติม
	พบ	ไม่พบ	
1. ปฏิบัติตามข้อตกลงในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม			
2. ศึกษาและเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นตามวิธีการที่กำหนดไว้			
3. สนุกสนาน รื่นเริง ขณะท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม			
4. แสดงความชื่นชมต่อศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นทางวาจา			
5. เดินศึกษาตามเส้นทางที่กำหนดไว้			
6. แสดงออกถึงความความเคารพต่อมัคคุเทศก์ ชุมชนและชาวบ้านในสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม			
7. แต่งกายเหมาะสมในสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม			
8. พுகุญ ซักถามข้อสงสัย จากมัคคุเทศก์ ชุมชน และชาวบ้านในสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม			
9. เก็บสิ่งของที่ระลึกออกจากสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม			
10. ทิ้งขยะหรือสิ่งปฏิกูลไม่เป็นที่เป็นทาง			
11. ดัดต้นไม้ในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม			

พฤติกรรมนักเรียน	พฤติกรรม		บันทึกพฤติกรรมเพิ่มเติม
	พบ	ไม่พบ	
12. จัดเขียนบริเวณผนังกำแพงในสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อแสดงถึงการได้มาเยือนสถานที่ท่องเที่ยว			
13. ส่งเสียงตะโกนดัง ๆ เพื่อให้ชาวบ้านรู้ว่าเป็นนักท่องเที่ยว			
14. ไม่พูดคุยกับชาวบ้านในสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม			
15. พุดจาถากถาง คุกค่อศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น			
16. ไม่ร่วมกิจกรรมตามที่ได้วางแผนไว้			
17. อื่น ๆ (ที่พบ).....			

แบบวัดความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6

คำชี้แจง

1. แบบวัดนี้เป็นแบบวัดความตระหนักเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของนักเรียน ต่อข้อความ หรือสถานการณ์เกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

2. นักเรียนมีอิสระเต็มที่ในการเลือกตอบตามความคิดเห็นของนักเรียน คำตอบของนักเรียนแต่ละข้อไม่มี ถูก หรือ ผิด และคำตอบเหล่านี้จะไม่มีผลใด ๆ ต่อคะแนนสอบของนักเรียน

3. แบบวัดนี้ประกอบด้วย ข้อความ 36 ข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

4. วิธีการตอบแบบวัด ให้นักเรียนอ่านข้อความในแต่ละข้อ โดยละเอียด และพิจารณาให้รอบคอบ แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องด้านขวาของแต่ละข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน โดย 1 ข้อ สามารถทำเครื่องหมาย / ได้เพียง 1 ช่อง

5. ความหมายของคำตอบในแต่ละระดับความคิดเห็น

เห็นด้วยอย่างยิ่ง   หมายความว่า   นักเรียนมีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง กับข้อความหรือสถานการณ์ที่กำหนดให้

เห็นด้วย   หมายความว่า   นักเรียนมีความคิดเห็นด้วยกับ ข้อความหรือสถานการณ์ที่กำหนดให้

ไม่แน่ใจ   หมายความว่า   นักเรียนมีความคิดไม่แน่ใจกับ ข้อความหรือสถานการณ์ที่กำหนดให้

ไม่เห็นด้วย   หมายความว่า   นักเรียนมีความคิดไม่เห็นด้วย กับข้อความหรือสถานการณ์ที่กำหนดให้

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง   หมายความว่า   นักเรียนมีความคิดไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กับข้อความหรือสถานการณ์ที่กำหนดให้

ชื่อ.....

เลขที่ .....

ชั้น.....

โรงเรียน.....

ความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
การอนุรักษ์โบราณสถาน					
1. โบราณสถานเป็นสิ่งที่มีความสำคัญควรแก่การดูแล และรักษา					
2. ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ศึกษาได้จาก โบราณสถาน เราจึงไม่ควรทำลายโบราณสถาน					
3. นักเรียนรู้สึกชื่นชมบรรพบุรุษที่สามารถสร้าง โบราณสถานที่มีความงดงาม และเป็นเอกลักษณ์ ของชุมชน					
4. นักเรียนมีความสนใจที่จะศึกษาและเรียนรู้เกี่ยว กับโบราณสถานในท้องถิ่นของนักเรียน					
5. เราควรช่วยกันพัฒนาแหล่งโบราณสถานให้เป็น แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญได้					
6. โบราณสถานเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในอดีตเท่านั้น เพราะในปัจจุบันไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้					
7. นักเรียนไม่สามารถช่วยในการดูแลรักษาโบราณ- สถานได้ เพราะมีหน่วยงานรัฐบาลออกกฎหมาย ควบคุมอยู่แล้ว					
8. หากมีผู้มาติดต่อนักเรียน เพื่อให้ช่วยนำชิ้นส่วนใด ชิ้นส่วนหนึ่งของโบราณสถานออกไปจำหน่าย นักเรียนมีความยินดีที่จะให้ความร่วมมือเป็น อย่างยิ่ง					
9. ในอนาคตเขตโบราณสถานสามารถรื้อถอนหรือ ตัดแปลงเป็นที่อยู่อาศัยได้					

ความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
การอนุรักษ์โบราณวัตถุ					
10. การที่ชุมชนของนักเรียนมีโบราณวัตถุ แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของชุมชนภายในอดีตที่สัมพันธ์กับวิถีชีวิตในปัจจุบัน					
11. นักเรียนมีความภาคภูมิใจ เมื่อชุมชนของนักเรียนมีแหล่งเก็บรักษาโบราณวัตถุ					
12. การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ศึกษาและเรียนรู้เกี่ยวกับโบราณวัตถุ ถือเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนอนุรักษ์โบราณวัตถุอีกทอดหนึ่ง					
13. นักเรียนต้องการอธิบายให้เพื่อน / ญาติที่มาจากต่างถิ่นทราบถึงความจำเป็นที่ต้องมีการอนุรักษ์โบราณวัตถุในชุมชน					
14. โบราณวัตถุเป็นวัตถุที่เก่ามากและไม่มีประโยชน์					
15. การที่ชุมชนใดมีโบราณวัตถุหลงเหลือในปัจจุบัน แสดงถึงชุมชนนั้นยังไม่เจริญ					
16. การนำโบราณวัตถุออกจากชุมชนหรือจากพิพิธภัณฑ์เพื่อนำไปจำหน่ายทำให้มีรายได้น่าชื่นชม					
17. นักเรียนไม่จำเป็นต้องอนุรักษ์โบราณวัตถุ ปล่อยให้เป็นที่ของผู้ใหญ่เท่านั้น					
18. เมื่อมีโอกาสนักเรียนควรนำโบราณวัตถุ ไปตกแต่งบ้านเพื่อให้ดูแปลกตา					

ความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
การอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น					
19. เมื่อนักเรียนได้ชมงานประเพณีในท้องถิ่น นักเรียนมีจิตใจเบิกบาน แจ่มใส และเป็นสุข					
20. เมื่อมีผู้มาเยี่ยมชมชนของนักเรียน นักเรียน สามารถอธิบายถึงประเพณีที่สำคัญของชุมชน ได้เป็นอย่างดี					
20. การศึกษาและเรียนรู้เกี่ยวกับงานประเพณี ท้องถิ่นของนักเรียนถือเป็นการช่วยอนุรักษ์ ประเพณีท้องถิ่นอีกทางหนึ่ง					
22. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ประเพณีท้องถิ่นให้มากขึ้น					
23. คนที่ยึดมั่นในระเบียบประเพณีของท้องถิ่นแสดง ถึงความเป็นคนที่หลงเชื่อสิ่งต่าง ๆ อย่างมกมาย					
24. เราไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามระเบียบประเพณี ท้องถิ่น เพราะไม่ใช่กฎหมายและไม่มีกฎหมาย โคบัญญัติไว้ว่าต้องปฏิบัติตาม					
25. นักเรียนรู้สึกไม่จำเป็นต้องช่วยกันอนุรักษ์ ประเพณี ท้องถิ่น เพราะไม่ก่อให้เกิดรายได้เข้า ท้องถิ่นแต่ประการใด					
26. นักเรียนไม่ต้องการให้นักท่องเที่ยวเข้ามาศึกษา และเรียนรู้เกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่นของนักเรียน เพราะเป็นสิ่งที่น่ารำคาญ					
27. นักเรียนไม่ควรร่วมแสดงในงานประเพณีประจำ ท้องถิ่น เพราะทำให้สิ้นเปลืองเวลา และกระทบ ต่อการเรียนการสอนในห้องเรียน ควรให้เป็น หน้าที่ของผู้ใหญ่เท่านั้น					

ความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
การอนุรักษ์วิถีชีวิตในชุมชน					
28. การที่ชุมชนยังคงมีวิถีชีวิตการเลี้ยงช้างอยู่ในปัจจุบันแสดงให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรือง ความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ในอดีตได้เป็นอย่างดี					
29. การที่ชุมชนของนักเรียนยังคงมีวิถีชีวิตการเลี้ยงช้างไว้ในหมู่บ้านซึ่งเป็นแหล่งใหญ่ที่สุดในจังหวัดสุรินทร์ ทำให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจเป็นอย่างมาก					
30. ถ้ามีโอกาสนักเรียนจะอธิบายให้คนต่างถิ่นฟังถึงวิถีชีวิตการเลี้ยงช้างในชุมชนของนักเรียน					
31. ทุกคนในชุมชนควรร่วมมืออนุรักษ์วิถีชีวิตการเลี้ยงช้างไม่ให้หมดไปจากชุมชน					
32. การที่ชุมชนมีการเลี้ยงช้าง ก็เพียงพอต่อการไม่ให้ช้างสูญพันธุ์เท่านั้น					
33. การศึกษาประวัติความเป็นมาของท้องถิ่นของนักเรียนไม่ควรศึกษาจากวิถีชีวิตการเลี้ยงช้างในปัจจุบัน					
34. นักเรียนไม่ควรสนใจวิถีชีวิตการเลี้ยงช้างในชุมชน เพราะไม่ก่อให้เกิดรายได้ และเป็นสิ่งที่ไม่มีความศักดิ์ศรีแสดงถึงความด้อยหลัง					
35. นักเรียนไม่จำเป็นต้องอนุรักษ์วิถีชีวิตช้าง เพราะมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การเอาใจใส่เป็นอย่างดี					
36. การนำช้างเข้าไปในเขตเมืองหลวง เพื่อขายอาหาร และ ขอบริจาคเงินจากคนทั่วไปเป็นสิ่งที่ดี เพราะทำให้เจ้าของช้างมีรายได้มากขึ้น					

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน

สำหรับงานวิจัยเรื่อง

การพัฒนาโปรแกรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เพื่อส่งเสริมความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ตามแนวความคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 เพื่อส่งเสริมความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

การจัดโปรแกรมส่งเสริมความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. ด้านความเหมาะสม			
1.1 ความเหมาะสมของระยะเวลา			
1) ระยะเวลาของกิจกรรมก่อนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม			
2) ระยะเวลาของกิจกรรมระหว่างการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม			
๑ กิจกรรมนักท่องเที่ยว – ท่องโบราณสถาน			
๑ นักเดินทาง – เที่ยวศูนย์คชศึกษา			
๑ นักเดินทาง – เรียนรู้ประเพณีท้องถิ่น			
๑ นักเดินทาง – เรียนรู้วิถีชีวิตการเลี้ยงช้าง			
3) ระยะเวลาของกิจกรรมหลังการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม			
1.2 ความเหมาะสมของสถานที่			
1) สถานที่ฝึกอบรมแนวความคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม			
2) สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม			

การจัดโปรแกรมส่งเสริมความตระหนักในการอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
2. ด้านความพอใจ			
2.1 ความพอใจในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม			
2.2 ความพอใจในกิจกรรมและวิธีการดำเนิน กิจกรรม			
3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ			
3.1 ประโยชน์จากการเข้าร่วมโปรแกรม			
3.2 การส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น			

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรม

กิจกรรมที่ 1

ชื่อกิจกรรม: เรียนรู้การท่องเที่ยว

แนวคิด การท่องเที่ยวอย่างถูกวิธี ช่วยให้นักเรียนเกิดความรัก ความหวงแหนในการอนุรักษ์ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยวได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความสำคัญของการท่องเที่ยวได้
2. บอกสถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนของนักเรียนได้

สื่อ

1. ป้ายนิเทศ	5. เอกสารความรู้เพิ่มเติม
2. กระดาษโปสเตอร์	6. แผ่นพับความรู้
3. สีมจิก	7. เพลง “ชวนไปเที่ยว”
4. ม้วนวีดิทัศน์	

เวลาที่ใช้

- 4 ชั่วโมง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

1. แจกบัตรเนื้อเพลง และให้นักเรียนทั้งหมดร่วมกันร้องเพลง “ชวนไปเที่ยว”
2. สนทนาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเดิมเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และให้นักเรียนที่มีประสบการณ์ในการท่องเที่ยวนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

ขั้นกิจกรรม

3. ให้นักเรียนศึกษาความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวจากวีดิทัศน์ พร้อมทั้งจดบันทึกสาระสำคัญ
4. หลังจากได้ศึกษาจากวีดิทัศน์แล้ว แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 5 คน ให้นักเรียนอภิปราย ในประเด็นดังต่อไปนี้
  - เพราะเหตุใดจึงต้องมีการท่องเที่ยว (กลุ่ม 1)
  - นักเรียนควรจะได้ท่องเที่ยวในสถานที่ใดบ้าง (กลุ่ม 2)
  - นักเรียนคิดว่า ในชุมชนของนักเรียนมีสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใดบ้าง (กลุ่ม 3)
  - นักเรียนคิดว่าชุมชนควรมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวของนักเรียนอย่างไรบ้าง (กลุ่ม 4)

5. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอประเด็นจากการอภิปรายหน้าชั้นเรียน ซึ่งถ้ากลุ่มใดมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมก็สามารถเสนอได้
6. ให้นักเรียนศึกษาความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพิ่มเติมจากเอกสารและแผ่นพับที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชนของนักเรียน (ในเขตอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์)

ขั้นสรุป

7. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปความสำคัญของการท่องเที่ยวลงในใบกิจกรรม
8. ให้นักเรียนกลุ่มเดิมช่วยกันสร้างแผนผังแสดงที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ลงบนกระดาษโปสเตอร์
9. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานกลุ่มหน้าชั้นเรียน
  - ความสำคัญของการท่องเที่ยว
  - แผนผังแสดงที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์
10. นำผลงานของกลุ่มติดป้ายนิเทศนอกชั้นเรียน

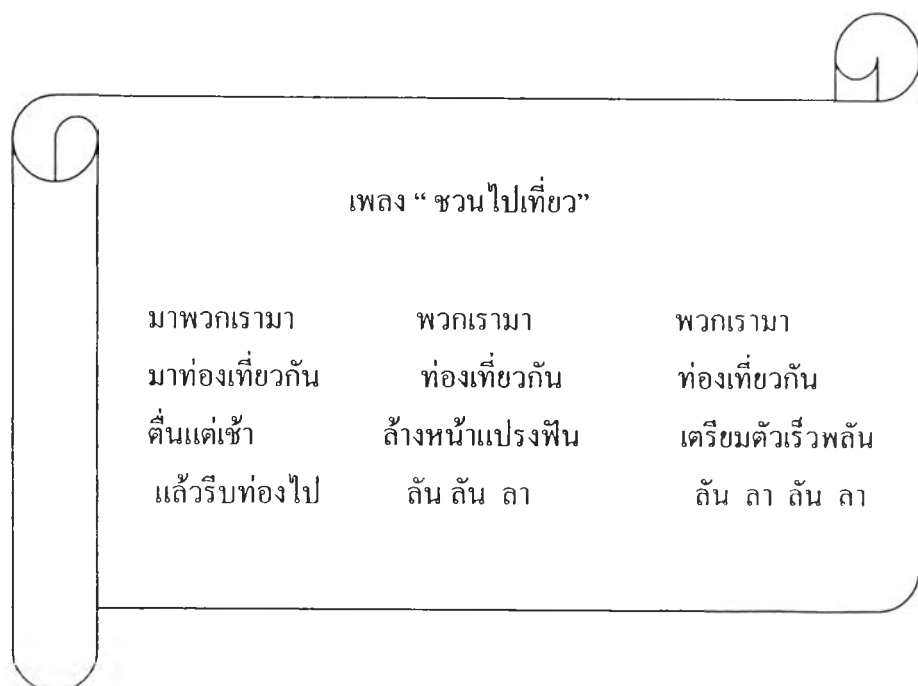
การวัดและประเมินผล

1. สังเกต

- ความสนใจในการร่วมกิจกรรม
- การปฏิบัติงานกลุ่ม

2. ตรวจสอบผลงาน

- แผนผังแสดงที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวของชุมชนอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์
- ใบกิจกรรม.. เรียนรู้การท่องเที่ยว
- การจัดป้ายนิเทศ

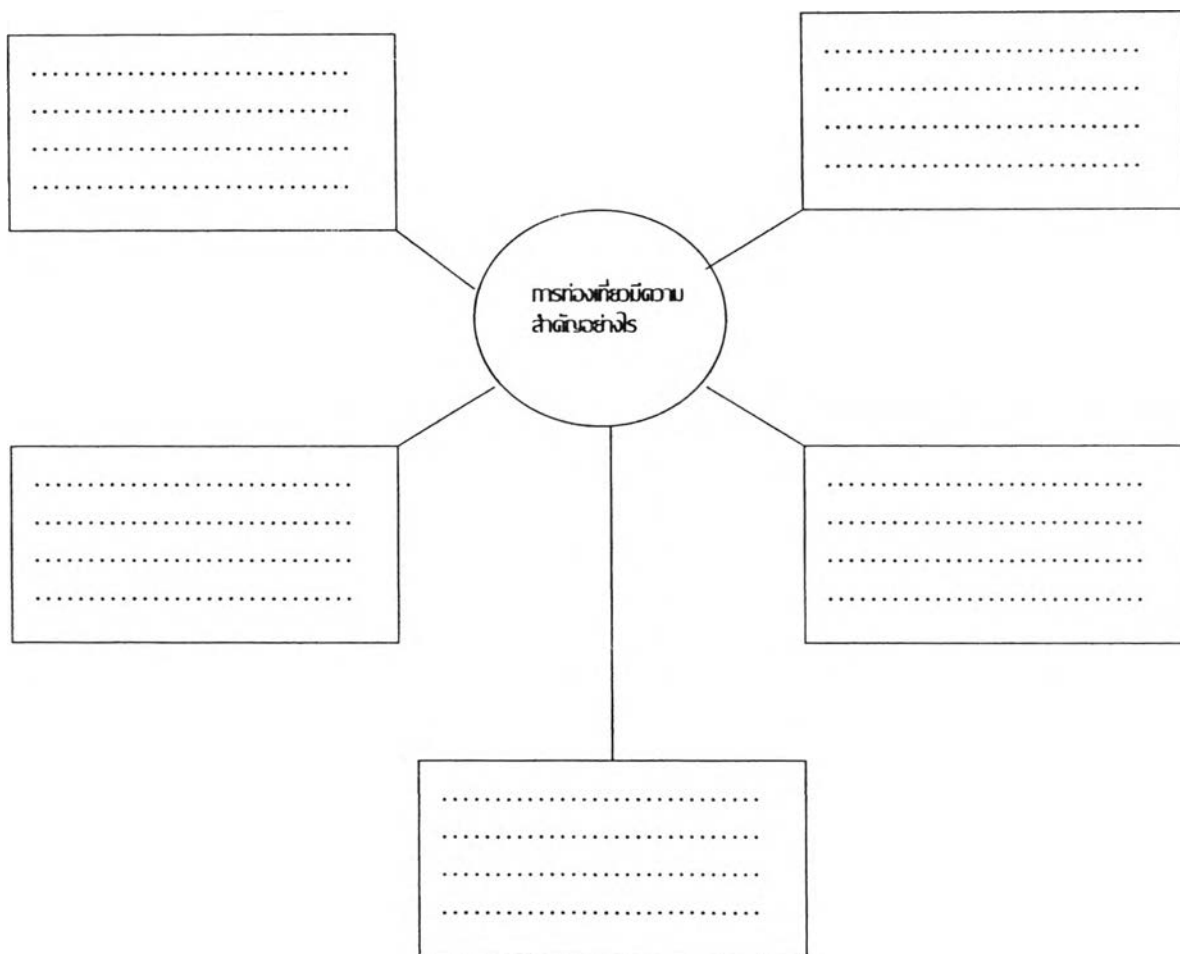
ใบกิจกรรม..เรียนรู้การท่องเที่ยว

ชื่อกลุ่ม.....

สมาชิก 1..... 4.....

2..... 5.....

3.....

กิจกรรมที่ 2

ชื่อกิจกรรม : รู้จักศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

ความคิดรวบยอด

ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามในชุมชน เป็นเอกลักษณ์ สร้างความภาคภูมิใจในชุมชนและสังคม มีการสืบทอดและรักษาไว้มาเป็นเวลายาวนาน เราจึงควรดำรงรักษาและปกป้องคุณค่าเหล่านั้นไว้ตลอดไป

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นได้
2. เสนอวิธีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม

สื่อ

1. รูปภาพเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
2. เอกสารความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
3. วิดีทัศน์ความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของจังหวัดสุรินทร์
4. บัตรหัวข้อประเด็นการอภิปรายกลุ่ม
5. เกม “ฉันคือใคร”

เวลาที่ใช้ 4 ชั่วโมง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

1. ครูนำเสนอถึงความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียนเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม พร้อมให้นักเรียนยกตัวอย่างศิลปวัฒนธรรมที่นักเรียนรู้จัก
2. ให้นักเรียนสังเกตรูปภาพเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมที่ครูนำมาให้ และให้นักเรียนทายปัญหา เช่น
  - ภาพที่นักเรียนเห็นเป็นศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นใด
  - นักเรียนเคยรู้จักศิลปวัฒนธรรมประเภทนี้หรือไม่ อย่างไร

ขั้นกิจกรรม

3. ศึกษาความรู้จากวีดิทัศน์เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของจังหวัดสุรินทร์ โดยเน้นของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์
4. ศึกษาเอกสารความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์

5. ให้นักเรียนทุกคนสุ่มหยิบบัตรประเด็นในการอภิปรายเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ คนละ 1 แผ่น ซึ่งถ้าได้ประเด็นในการอภิปรายหัวข้อเดียวกันก็ให้รวมอยู่กลุ่มเดียวกัน (ทั้งหมดมี 5 กลุ่ม กลุ่มละ 3 คน)

หัวข้อการอภิปราย

- แหล่งศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในอำเภอของเรามีอะไรบ้าง
  - ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างไร
  - ถ้าหากชุมชนของเราทอดทิ้ง ไม่สนใจในการดำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น จะเกิดผลอย่างไร
  - นักเรียนจะศึกษาและเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นได้โดยวิธีการใดบ้าง
  - นักเรียนมีวิธีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นให้คงอยู่ได้อย่างไร
6. ส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน เพื่อนำเสนอผลการอภิปรายหน้าชั้นเรียน
7. ครูและนักเรียนกลุ่มอื่นช่วยกันเสนอแนวคิดเพิ่มเติมจากที่นักเรียนอภิปราย
8. ครูสำรวจความสนใจของนักเรียนเกี่ยวกับสถานที่ในการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ โดยการสัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายกลุ่ม

ขั้นสรุป

9. เล่นเกม “ฉันทาคืออะไร”
- ให้นักเรียนทุกคนยืนเป็นวงกลม ให้ตัวแทนนักเรียน 1 คนยืนอยู่กลางวง
  - ตัวแทนนักเรียนที่อยู่นอกวง 1 คน นำรูปภาพไปติดที่หลังคนที่ยืนกลางวง แล้วหมุนตัวไปรอบ ๆ เพื่อให้เพื่อน ๆ ทุกคนเห็นภาพทั่วถึง (ภาพที่ใช้ เป็นภาพที่สอดคล้องกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์)
  - นักเรียนที่อยู่กลางวงตั้งคำถาม ถามเพื่อนที่อยู่นอกวง เพื่อให้ได้คำตอบว่าเป็นภาพอะไร โดยเพื่อนที่อยู่ล้อมรอบนั้น จะตอบคำถามเพียงคำว่า “ใช่” “ไม่ใช่” หรือ “อาจจะ” เท่านั้น
  - เมื่อนักเรียนที่อยู่กลางวงตอบถูก ให้อาสาสมัครคนต่อไปเป็นตัวแทนอยู่กลางวง ตามจำนวนภาพที่มี
  - ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการเล่นเกม โดยการช่วยกันบอกความสำคัญของรูปภาพที่ใช้ในการเล่น และเสนอวิธีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นให้คงอยู่ตลอดไป

การวัดและประเมินผล

1. สังเกต
  - การมีส่วนร่วมในกิจกรรม
  - ความสนใจในการเรียนรู้
  - การแสดงออกในการเล่นเกม
2. สัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับความสนใจในแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์เป็นรายกลุ่ม

กิจกรรมที่ 3

ชื่อกิจกรรม : นักเตรียมการ

แนวคิด การวางแผนและเตรียมการที่ดีก่อนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ช่วยให้สามารถจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้บรรลุตามวัตถุประสงค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เตรียมการและออกแบบบันทึกการเดินทางในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้
2. บอกความสำคัญในการอบรมแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้

สื่อ

1. รูปภาพ
2. แบบบันทึกการเดินทาง
3. เกม “ล่ารายชื่อ”

เวลาที่ใช้ 4 ชั่วโมง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

1. ให้นักเรียนสังเกตภาพ การเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แล้วใช้คำถามเช่น
  - นักเรียนรู้จักการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหรือไม่ อย่างไร
  - เราจะต้องเตรียมพร้อมในการเดินทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างไรบ้าง
  - นักเรียนคิดว่าจำเป็นหรือไม่ที่นักเรียนต้องได้รับ การอบรมแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ก่อนที่มีการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจริง

ขั้นกิจกรรม

2. ครูและนักเรียนวางแผนร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการศึกษาและเรียนรู้ สถานที่ที่จะไปศึกษา จุดประสงค์ กิจกรรมที่ต้องทำ การเตรียมอุปกรณ์ / เครื่องมือที่จำเป็นในการศึกษา การทำบันทึกการเดินทางหลังจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในแต่ละครั้ง
3. แบ่งกลุ่มนักเรียนและมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่การเป็นผู้นำและผู้ตาม เมื่อมีการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

4. ครูให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมพร้อมให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันออกแบบบันทึกการเดินทาง เพื่อใช้ในการบันทึกหลังจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในแต่ละครั้ง
ขั้นสรุป
5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการเตรียมการก่อนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และการทำงานที่การเดินทางในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลงในกระดาษโปสเตอร์
6. ให้นักเรียนเสนอความคิดเห็นเป็นรายบุคคล เกี่ยวกับความจำเป็นและความสำคัญที่ต้องมีการอบรมแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
7. เล่นเกม “ล่ารายชื่อ” เพื่อเตรียมพร้อมในการทำกิจกรรมร่วมกันและเพื่อให้เกิดความคุ้นเคย และรู้จักกันมากกว่าเดิมก่อนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
  - แจกใบกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนเขียนบุคลิกและลักษณะท่าทางของตนเองลงในใบกิจกรรม แล้วพับใส่กล่อง
  - ให้นักเรียนแต่ละคนสุ่มหยิบบัตรกิจกรรม (ถ้าได้ของตนเองให้สุ่มหยิบใหม่) กำหนดเวลาให้ภายใน 5 นาที ให้ทุกคนสังเกตคนที่มีบุคลิก ลักษณะท่าทางตามใบกิจกรรม แล้วขอลายเซ็นรับรอง
  - ครูอ่านใบกิจกรรมที่นักเรียนเขียนแล้วให้เจ้าของบัตรยื่นขึ้นเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และเพื่อให้นักเรียนคนอื่น ๆ ได้รู้จักมากขึ้น
8. เตรียมอาสาสมัครผู้นำเกมในระหว่างการเดินทางไปท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งครูให้โอกาสทุกคนในการเป็นผู้นำเกม หรือเพลง ตามความถนัดและความสนใจ
9. กำหนดเวลาให้นักเรียนวางแผนในการเป็นผู้นำเกม หรือเพลง เมื่อมีการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ถ้ามีนักเรียนคนใดไม่ถนัดก็ใช้วิธีการจับคู่ก็ได้
10. นักเรียนปรึกษาและขอความคิดเห็นถึงความเหมาะสมในสิ่งที่คิดเป็นรายบุคคล เพื่อกำหนด วัน/เวลา ในการนำเกม หรือเพลงประกอบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

การวัดและประเมินผล

1. สังเกต
  - การมีส่วนร่วมในกิจกรรม
  - การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการอบรมแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นรายบุคคล
  - การแสดงออกในการเล่น
2. ตรวจสอบผลการเตรียมการก่อนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
3. ตรวจสอบการทำงานที่การเดินทางในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

กิจกรรมที่ 4

ชื่อกิจกรรม: เครื่องมือค้นคว้า

แนวคิด แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นแหล่งความรู้ที่มีคุณค่า และมีความหมายต่อผู้เรียน อย่างยิ่ง การวางแผนถึงวิธีการศึกษาค้นคว้าในกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ สมบูรณ์ขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกวิธีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นได้อย่างสอดคล้องกับแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
2. ออกแบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างง่ายได้

สื่อ

1. แผ่นพับ
2. กระดาษโปสเตอร์
3. แบบสังเกต
4. แบบสัมภาษณ์

เวลาที่ใช้ 4 ชั่วโมง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

1. ครูนำเสนอ ทบทวนเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นสื่อที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียน ครอบครัวและบุคคลในชุมชน แล้วเชื่อมโยงสู่การชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ และวิธีการที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ขั้นกิจกรรม

2. ครูและนักเรียนช่วยกันกำหนดประเภทของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ควรศึกษา ของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์จากเอกสารความรู้ ซึ่งอาจจำแนกสิ่งที่ควรศึกษาได้เป็น

- โบราณสถาน
- โบราณวัตถุ
- ประเพณีท้องถิ่น
- วิถีชีวิตในชุมชน

3. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ให้แต่ละกลุ่มดำเนินการเลือกประธานเลขาธิการ และสร้างข้อตกลงในการทำงานกลุ่ม ทบทวนบทบาทหน้าที่ และวิธีการทำงานกลุ่ม

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายสิ่งที่ควรศึกษาเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ในแต่ละประเภทจากข้อ 2 ซึ่งอาจกำหนดสิ่งที่ควรศึกษาได้ดังนี้

- โบราณสถาน (ศึกษาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ความสำคัญ สภาพปัจจุบันของโบราณสถาน ลักษณะของโบราณสถาน สภาพแวดล้อมทั้งบริเวณภายในโบราณสถานและบริเวณใกล้เคียง การดูแลรักษาโบราณสถานจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง)
- โบราณวัตถุ (ศึกษาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ความสำคัญ ลักษณะของโบราณวัตถุ สภาพปัจจุบันของโบราณวัตถุ สภาพแวดล้อมในการเก็บรักษาโบราณวัตถุ การดูแลรักษาโบราณวัตถุจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง)
- ประเพณีท้องถิ่น (ศึกษาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ความสำคัญ ความร่วมมือของชุมชน ช่างวัย และจำนวนผู้เข้าร่วมงานประเพณีท้องถิ่น)
- วิถีชีวิตในชุมชน (ศึกษาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ความสำคัญ ลักษณะและสภาพปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตในชุมชน)

5. ครูนำอภิปรายเพื่อกำหนดวิธีการศึกษาข้อมูลในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่น การศึกษาจากเอกสาร การสัมภาษณ์บุคคล และการสังเกตสภาพจริงของสิ่งที่ศึกษา

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันออกแบบสังเกต และตั้งคำถามประกอบการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในสิ่งที่จะศึกษาลงในกระดาษโปสเตอร์

7. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอต่อชั้นเรียน

ขั้นสรุป

8. ครูและนักเรียนร่วมกันพิจารณาประเด็นในการสังเกตและตั้งคำถามที่สร้างขึ้นเพื่อสัมภาษณ์จากที่แต่ละกลุ่มเสนอ เช่น คำถามใดบ้างเป็นคำถามที่ดีเพราะเหตุใด คำถามใดบ้างที่ควรปรับปรุงแก้ไข และแก้ไขอย่างไร

9. ครูนำอภิปรายเกี่ยวกับมารยาทในการสังเกตและการสัมภาษณ์ สรุปเป็นข้อควรปฏิบัติในการสังเกตและการสัมภาษณ์

10. ให้นักเรียนซักซ้อมความเข้าใจของประเด็นการสังเกต ฝึกซ้อมการสัมภาษณ์ประกอบการศึกษาข้อมูลในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามแผนการที่ร่วมกันกำหนดไว้

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอภิปราย การร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. การรายงานผลงาน การตั้งคำถาม
3. ตรวจสอบแบบสังเกต และตั้งคำถามในแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น

กิจกรรมที่ 5

ชื่อกิจกรรม : ศูนย์นักท่องเที่ยวยอดเยี่ยม

แนวคิด การให้นักเรียนได้มีความรู้ในแนวคิดและหลักการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ช่วยให้นักเรียนสามารถท่องเที่ยวได้อย่างถูกวิธี

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้
2. สามารถบอกรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนได้
3. ยกตัวอย่างแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ได้ถูกต้อง
4. บอกคุณสมบัติในการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้

สื่อ

1. วีดิทัศน์ เอกสารความรู้ต่าง ๆ
2. กระดาษโปสเตอร์
3. รูปภาพ
4. วิชยากร
5. บัตรกิจกรรม

เวลาที่ใช้ 4 ชั่วโมง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

1. ทบทวนความรู้เดิมในเรื่องของวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ โดยการส่งตัวแทนนักเรียนนำเสนอหน้าห้อง
2. แนะนำวิชากรให้นักเรียนทราบ

ขั้นกิจกรรม

3. ศึกษาแนวคิดจากวีดิทัศน์และเอกสารความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจากวิชากร ในประเด็นต่อไปนี้
  - ความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
  - รูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
  - แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของท้องถิ่น
  - คุณสมบัติของการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

4. แบ่งกลุ่มนักเรียนตั้งคำถามและส่งตัวแทนถามวิทยากรในสิ่งที่ต้องการคำอธิบายเพิ่มเติม
- ขั้นสรุป
5. วิทยากรสรุปสาระให้นักเรียนฟังอีกครั้ง
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอภิปรายตามประเด็นข้อ 3 และตอบคำถามในบัตรกิจกรรม

การวัดและประเมินผล

1. สังเกต
  - การตั้งใจฟังวิทยากร
  - การตั้งคำถามถามวิทยากร
2. สัมภาษณ์ความรู้สึกรู้สึกจากการฟังวิทยากร
3. ตรวจสอบการตอบคำถามในบัตรกิจกรรม

ตัวอย่าง บัตรกิจกรรม

นักเรียนคิดว่าการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีความสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ช่วยกันตอบคำถามหน้ากระดาษนี้

รูปแบบของการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ มีอยู่ที่แห่งใดบ้าง

.....

.....

.....

คุณสมบัติของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 6

ชื่อกิจกรรม: ท่องโบราณสถาน

แนวคิด โบราณสถาน เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่า ควรแก่การดูแลรักษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความสำคัญของโบราณสถานได้
2. บอกสภาพปัจจุบันของ โบราณสถาน ในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของท้องถิ่นได้
3. เสนอแนะแนวทางในการอนุรักษ์โบราณสถานได้ถูกต้อง

สื่อ

1. แบบสังเกตภาพโบราณสถาน
2. แบบบันทึกการเดินทาง
3. กระดาษโปสเตอร์
4. สีเมจิก

เวลาที่ใช้ 8 ชั่วโมง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

1. ให้นักเรียนเล่นเกม “สัญลักษณ์ทีม” เพื่อสร้างความคิดริเริ่มในการสร้างสรรค์สัญลักษณ์ประจำกลุ่มของตน

ขั้นกิจกรรม

2. พังคำชี้แนะจากมัลลเทศก์ชุมชน ถึงแนวปฏิบัติในการศึกษาและเรียนรู้ พร้อมอธิบายถึงความสำคัญ ประวัติความเป็นมาของโบราณสถาน สาเหตุของความเสื่อมโทรมของโบราณสถาน และแนวทางในการอนุรักษ์โบราณสถาน

3. แจกแบบสังเกตสภาพโบราณสถาน โดยให้แต่ละกลุ่มได้สังเกตสภาพโบราณสถานพร้อมบันทึกลงในแบบสังเกต

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้
  - ความสำคัญของโบราณสถาน
  - สภาพปัจจุบันของโบราณสถาน
  - สาเหตุของความเสื่อมโทรมของโบราณสถาน
  - แนวทางในการอนุรักษ์โบราณสถาน

ขั้นสรุป

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวาดภาพโบราณสถาน ตั้งชื่อรูปภาพ พร้อมเขียนเสนอแนะแนวทางในการอนุรักษ์โบราณสถานประกอบภาพ
6. นักเรียนแต่ละกลุ่มรายงาน และนำเสนอผลงานให้กลุ่มอื่นทราบ
7. ให้นักเรียนเขียนบันทึกการเดินทางเป็นรายบุคคล

การวัดและประเมินผล

1. สังเกต
  - ความสนใจ
  - ความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม
  - กระบวนการทำงานกลุ่ม
  - วิธีการศึกษาและเรียนรู้เกี่ยวกับโบราณสถาน
  - การปฏิบัติตนตามแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
2. ตรวจสอบผลงานกลุ่ม
3. สัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายกลุ่ม

เกม สัญลักษณ์ทีม (สมชาติ กิจขรรชง,2540)

- วัตถุประสงค์
1. สร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
  2. ควรรู้จักใช้ความคิดร่วมกันเป็นทีม
  3. รู้จักความสนใจและความถนัดของเพื่อน
  4. รู้จักเพื่อนของเรา บางคนพูดแต่ไม่ทำ บางคนทำแต่ไม่พูด บางคนไม่พูดและไม่ทำ (ร่วมมือ)

- อุปกรณ์
1. ปากกาหรือดินสอสี 2 ค้าม
  2. เชือกฟาง 1 เส้น ยาว 2 เมตร
  3. ตะเกียบ 2 คู่
  4. กระดาษขาวหรือกระดาษสีขนาด A4 1 แผ่น
  5. กาวน้ำ 1 ขวด
  6. กรรไกรหรือมีด 1 อัน

ระยะเวลา 15 นาที

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. แบ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นกลุ่ม รับวัสดุอุปกรณ์ 6 รายการข้างต้น
2. ให้อุคคลในกลุ่มแต่ละกลุ่มช่วยกันสร้างสรรค์สัญลักษณ์ของทีมใหม่ 1 ชุดในรูปแบบใหม่ ที่สามารถอธิบายว่าเป็นรูปอะไร เพราะอะไร เหตุผล ความหมาย หรือประโยชน์
3. ให้ความแต่ละกลุ่มเท่ากันคือ 10 –15 นาที เสร็จแล้วให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มมานำเสนอสรุปสัญลักษณ์ของทีมว่ามีความหมายหรือประโยชน์อย่างไร
4. ให้คะแนนทีมที่ชนะเลิศจากการนำเสนอและสัญลักษณ์ที่สร้างสรรค์

ตัวอย่างแบบสังเกตสภาพโบราณสถาน

ชื่อกิจกรรม..... กลุ่มที่.....
 สัญลักษณ์กลุ่ม.....
 ชื่อสมาชิกกลุ่ม 1..... 2.....
 3..... 4.....
 5.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
 ชื่อโบราณสถาน.....

สภาพของโบราณสถาน	ลักษณะที่พบ
ความสมบูรณ์	
สี	
ความสะอาด	
อื่น ๆ.....	

สภาพแวดล้อมภายใน แหล่งโบราณสถาน	ลักษณะที่พบ
การปลูกสร้างสิ่งอื่น	
ความสะอาด	
อื่น ๆ.....	

กิจกรรมที่ 7

ชื่อกิจกรรม : เทียบศูนย์การศึกษา

แนวคิด ศูนย์การศึกษาเป็นแหล่งเก็บรวบรวมโบราณวัตถุสำคัญที่ใช้เกี่ยวกับการจับช้าง และ คล้องช้างในอดีตของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ศึกษาและเรียนรู้เกี่ยวกับ โบราณวัตถุในชุมชน โดยวิธีการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
2. บอกความสำคัญของศูนย์การศึกษาได้ถูกต้อง
3. บอกชื่อ โบราณวัตถุที่สำคัญในศูนย์การศึกษาได้
4. เสนอแนะวิธีการอนุรักษ์โบราณวัตถุในศูนย์การศึกษาและ โบราณวัตถุในแหล่งอื่น ๆ

ในท้องถิ่นของนักเรียน ได้ถูกต้อง

สื่อ

- แบบสังเกตสภาพภายในศูนย์การศึกษา
- บันทึกการเดินทาง
- แลบบัตรเขียนคำขวัญ

เวลาที่ใช้ 8 ชั่วโมง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

1. ให้นักเรียนฟังมัลติมีเดียชุมชนแนะนำสถานที่ ประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับศูนย์การศึกษา

ขั้นกิจกรรม

2. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มศึกษา จดบันทึก สาระความรู้ภายในศูนย์การศึกษา
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มสังเกตสภาพภายในศูนย์การศึกษา แล้วบันทึกลงในแบบสังเกต
4. รวมกลุ่มเพื่อพูดคุย และอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้
  - ความสำคัญของโบราณวัตถุภายในศูนย์การศึกษา
  - บอกชื่อโบราณวัตถุภายในศูนย์การศึกษา
  - เสนอแนะวิธีการอนุรักษ์โบราณวัตถุทั้งภายในศูนย์การศึกษาและ โบราณวัตถุในแหล่งอื่น ๆ ในท้องถิ่นของนักเรียน

5. ตัวแทนกลุ่มเสนอความคิดจากการอภิปรายให้เพื่อนฟัง และรายงานผลการสังเกตสภาพภายในศูนย์ศึกษา

ขั้นสรุป

6. แจกแถบบัตรแล้วให้แต่ละคนเขียนคำขวัญเพื่อแสดงถึงการช่วยอนุรักษ์โบราณวัตถุ
7. ให้นักเรียนเขียนบันทึกการเดินทางเป็นรายบุคคล
8. ให้นักเรียนทุกคนร่วมกันร้องเพลง “เรารักชุมชน”

การวัดและประเมินผล

1. สังเกต

- ความสนใจในแหล่งศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- ความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม
- กระบวนการทำงานกลุ่ม
- วิธีการศึกษาและเรียนรู้
- การปฏิบัติตนตามแนวความคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- การมีปฏิสัมพันธ์กับชุมชน

2. ตรวจสอบผลงานกลุ่ม

3. สัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายกลุ่ม

เพลง “เรารักชุมชน”

แด่สองฟ้าเป็นสัญญาวันใหม่	พวกเราแจ่มใสเหมือนนกที่ออกจากรัง
ชุมชนแสนดี ชีวีมีพลัง	เลี้ยวชีพเรายังนำวิญญาณ นาน มา
ตื่นเถะหนาอายนกกามันบ้าง	ชุมชนกว้างขวาง เราช่วยกันรักษาไว้
เรารักทุกสิ่งที่เป็นของไทย	ร่วมมือร่วมใจรักษ์ไว้เร็วพลัน

ตัวอย่างแบบสังเกตสภาพภายในศูนย์ศึกษา

ชื่อกิจกรรม.....

กลุ่มที่.....

สัญลักษณ์กลุ่ม.....

ชื่อสมาชิกกลุ่ม 1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สภาพทั่วไปของโบราณวัตถุภายในศูนย์ศึกษา	ลักษณะที่พบ
การเก็บรักษาโบราณวัตถุ	
ความสมบูรณ์ของโบราณวัตถุ	
ความสะอาดของโบราณวัตถุ	
อื่นๆ.....	

ชื่อโบราณวัตถุ	ความสำคัญ
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	

กิจกรรมที่ 8

ชื่อกิจกรรม: นักเดินทาง...เรียนรู้ประเพณีท้องถิ่น

แนวคิด ประเพณีท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ดีงาม สามารถช่วยส่งเสริมความสามัคคีในชุมชน เราจึงควรช่วยกันอนุรักษ์ประเพณีของท้องถิ่นให้คงอยู่ตลอดไป

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาและเรียนรู้ในพิธีประเพณีต่างๆ ของท้องถิ่น จากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชนของตนเอง
2. เพื่อให้นักเรียนได้สัมผัสและมีส่วนร่วมในประเพณีท้องถิ่นในสถานการณ์จริงได้
3. อธิบายถึงประเพณีท้องถิ่นแต่ละประเภทได้
4. เสนอแนะวิธีการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นได้ถูกต้อง

สื่อ

- แบบสัมภาษณ์ผู้รู้
- แบบสังเกตการร่วมกิจกรรมประเพณีท้องถิ่น

เวลาที่ใช้ 8 ชั่วโมง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

1. สนทนาอภิปรายถึงความสำคัญของประเพณีต่าง ๆ ในท้องถิ่นของนักเรียน ก่อนที่จะได้ศึกษาและเรียนรู้ประเพณีในชุมชน
2. ให้นักเรียนบอกความสำคัญของประเพณีท้องถิ่น โดยสุ่มจากตัวแทนนักเรียน

ขั้นกิจกรรม

3. แบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อศึกษาและเรียนรู้ประเพณีต่าง ๆ ของท้องถิ่น โดยวิธีการ
  - สังเกตการร่วมกิจกรรมของชาวบ้านในท้องถิ่นของนักเรียนในขณะที่มีการแสดงประเพณีท้องถิ่น
  - สัมภาษณ์ผู้รู้ (ผู้นำชุมชน หรือผู้ปกครองนักเรียน) โดยแต่ละกลุ่มควรสัมภาษณ์บุคคลแตกต่างกัน
4. ร่วมกิจกรรมการแสดงประเพณีของท้องถิ่น
5. รวมกลุ่มนักเรียนซักถามประเด็นที่สงสัย

6. รวบรวมอภิปรายผลการสังเกต และการสัมภาษณ์ เพื่อเสนอแนะวิธีการ
อนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นแล้วเขียนลงกระดาษโปสเตอร์
ขั้นสรุป

7. ทุกกลุ่มแสดงผลงานและรายงานให้เพื่อนทราบ
8. เขียนบันทึกการเดินทางรายบุคคล

การวัดและประเมินผล

1. สังเกต
  - ความสนใจ
  - การมีส่วนร่วมกับชุมชน
  - กระบวนการทำงานกลุ่ม
  - วิธีการศึกษาและเรียนรู้
  - การปฏิบัติตามแนวคิการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
2. ตรวจสอบผลงานกลุ่ม
3. สัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายกลุ่ม

ตัวอย่างแบบสังเกตการร่วมกิจกรรมประเพณีท้องถิ่น

ชื่อกิจกรรม..... กลุ่มที่.....

สัญลักษณ์กลุ่ม.....

ชื่อสมาชิกกลุ่ม 1..... 2.....

3..... 4.....

5.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่องานประเพณี.....

ความร่วมมือของชุมชน			ช่วงวัยของผู้ร่วมงานประเพณี (ปี)			จำนวนผู้เข้าร่วมงานประเพณี (คน)		
มาก	น้อย	ปานกลาง	5-20	21-30	30 ขึ้นไป	50-100	101-150	มากกว่า 150

หมายเหตุ.....

.....

.....

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์ผู้รู้ในชุมชน

ชื่อกลุ่มที่สัมภาษณ์.....

ชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์..... ตำแหน่งในครอบครัว.....

วัน/เดือน/ปีที่สัมภาษณ์..... เวลา.....

1. ท่านคิดว่างานประเพณีท้องถิ่น มีความสำคัญหรือไม่ เพราะเหตุใด

สำคัญ

เพราะ.....

.....

ไม่สำคัญ

เพราะ.....

.....

2. ท่านคิดว่า ถ้าในชุมชนของท่าน ไม่มีการจัดงานประเพณีขึ้นเลย จะเกิดผลกระทบกับชุมชนหรือไม่
อย่างไร

เกิดผลกระทบ

ได้แก่.....

.....

ไม่เกิดผลกระทบ

เพราะ.....

.....

3. ท่านพบปัญหาใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับงานประเพณีท้องถิ่น

1).....

2).....

3).....

4).....

กิจกรรมที่ 9

ชื่อกิจกรรม: เรียนรู้วิถีชีวิตการเลี้ยงช้าง

แนวคิด ในชุมชนบ้านตากกลาง เป็นชุมชนที่ยังคงมีวิถีชีวิตการเลี้ยงช้างบ้านมากที่สุดของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งทำให้เป็นแหล่งรวมวัฒนธรรมที่ค้ำจุนอันเกี่ยวเนื่องกับช้าง สมควรที่ทุกคนควรช่วยกันอนุรักษ์วิถีชีวิตการเลี้ยงช้างให้คงอยู่ตลอดไป

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนได้สัมผัสกับสถานการณ์จริงในสภาพปัจจุบันของวิถีชีวิตการเลี้ยงช้างจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
2. อธิบายความสำคัญในการอนุรักษ์วิถีชีวิตการเลี้ยงช้างในชุมชนของนักเรียนได้
3. เสนอแนะวิธีการอนุรักษ์วิถีชีวิตการเลี้ยงช้าง โดยวิธีการเขียนเรียงความได้

สื่อ

- แบบสังเกตสภาพปัจจุบันของวิถีชีวิตการเลี้ยงช้าง
- แบบสัมภาษณ์ผู้รู้ในชุมชน
- แบบการเขียนเรียงความ
- กระดาษโปสเตอร์
- สีเมจิก

เวลาที่ใช้ 8 ชั่วโมง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนและมอบหมายหน้าที่ภายในกลุ่ม เพื่อศึกษาและเรียนรู้วิถีชีวิตการเลี้ยงช้างในชุมชน

ขั้นกิจกรรม

2. ศึกษาและเรียนรู้วิถีชีวิตการเลี้ยงช้างโดยใช้แบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์โดยมีผู้นำเยาวชนเป็นผู้นำกลุ่มนักเรียนเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกของการเดินทาง
3. รวมกลุ่มและอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

- สภาพปัจจุบันของวิถีชีวิตการเลี้ยงช้าง
  - ผลการสัมภาษณ์ผู้รู้ในชุมชน
  - ความสำคัญในการอนุรักษ์วิถีชีวิตการเลี้ยงช้างในชุมชน
  - เสนอแนะวิธีการอนุรักษ์วิถีชีวิตการเลี้ยงช้างในชุมชน
4. ตัวแทนกลุ่มรายงานผลจากการอภิปรายภายในกลุ่ม
  5. ประมวลการเขียนเรียงความเกี่ยวกับการอนุรักษ์วิถีชีวิตการเลี้ยงช้าง โดยให้แต่ละคนเขียนลงในแบบการเขียนเรียงความ
    - วาดภาพวิถีชีวิตการเลี้ยงช้าง
    - เรียงความที่แสดงถึงการอนุรักษ์วิถีชีวิตการเลี้ยงช้าง
  6. ตัดสินรางวัลการเขียนเรียงความ โดยครูและผู้นำเยาวชนช่วยกันคัดเลือก
  7. เขียนบันทึกการเดินทางเป็นรายบุคคล

การวัดและประเมินผล

1. สังเกต
  - ความสนใจในแหล่งศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
  - การมีส่วนร่วมกับชุมชน
  - กระบวนการทำงานกลุ่ม
  - วิธีการสังเกตและการสัมภาษณ์
  - การปฏิบัติตามแนวคิการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
2. ตรวจสอบผลงานการเขียนเรียงความ
3. สัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคล

ตัวอย่างแบบสังเกตสภาพวิถีชีวิตการเลี้ยงช้าง

ชื่อกิจกรรม..... กลุ่มที่.....

สัญลักษณ์กลุ่ม.....

ชื่อสมาชิกกลุ่ม 1..... 2.....

3..... 4.....

5.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บริเวณที่ใช้ในการเลี้ยงช้าง		อุปกรณ์ที่ใช้ในการเลี้ยงช้าง	สภาพแวดล้อมในบริเวณสถานที่เลี้ยงช้าง
ติดกับตัวบ้าน	แยกออกจากตัวบ้าน	1).....	
		2).....	
		3).....	

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์คนเลี้ยงช้าง

ชื่อกลุ่มที่สัมภาษณ์..... สัมภาษณ์เวลา.....น. ถึงเวลา..... น.

ชื่อคนเลี้ยงช้าง..... จำนวนช้าง..... ตัว

1. ท่านเลี้ยงช้างมาเป็นระยะเวลาานเท่าใด

.....
 .....

2. ถ้ามีอาชีพที่สร้างรายได้ให้เก่ท่านมากกว่าการเลี้ยงช้าง ท่านจะยกเลิกการเลี้ยงช้างหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
 .....

3. ท่านพบปัญหาใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงช้าง

.....
 .....

4. ท่านคิดว่ามีวิธีการใดบ้าง ที่ช่วยอนุรักษ์วิถีชีวิตการเลี้ยงช้างให้คงอยู่ตลอดไป

.....
 .....

กิจกรรมที่ 10

ชื่อกิจกรรม: ศูนย์นักรวบรวม

แนวคิด ในการศึกษาเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม นักเรียนจำเป็นต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อสะดวกในการศึกษาและค้นคว้าต่อไป

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถรวบรวมเอกสารหลักฐานและข้อความรู้ที่ได้จากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
2. สามารถบอกประโยชน์ของการรวบรวมความรู้ที่ได้จากการศึกษาและเรียนรู้จากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้ถูกต้อง

สื่อ

1. ผลงานต่าง ๆ จากการทำกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
2. ภาพถ่าย
3. บันทึกการเดินทาง
4. แบบสังเกต
5. แบบสัมภาษณ์

เวลาที่ใช้ 4 ชั่วโมง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

1. สนทนาและทบทวนเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
2. คิวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่มรายงานผลการแบ่งหน้าที่ในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่น
  - นักเรียนประสบปัญหาใดบ้างในการทำงานกลุ่ม
  - นักเรียนมีวิธีการแก้ปัญหาในการทำงานกลุ่มอย่างไร

ขั้นกิจกรรม

3. รวมกลุ่มนักเรียนทั้งหมด จำแนกประเภทของผลงานที่ได้จากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมภายในกลุ่มของตนเอง โดยจำแนกเป็น

- ภาพถ่าย
- บันทึกการเดินทาง
- แบบสังเกต
- แบบสัมภาษณ์
- ผลงานต่าง ๆ จากการทำกิจกรรมของกลุ่ม

ขั้นสรุป

4. ช่วยกันสรุปข้อความรู้ที่ได้จากเครื่องมือที่ใช้ประกอบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
5. ตัวแทนนักเรียนรายงานผลการสรุปข้อความรู้
6. ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนประโยชน์ของข้อความรู้ลงในแถบบัตรคำ
7. ตัวแทนนักเรียนสุ่มหยิบบัตรคำอ่านให้เพื่อนฟัง ครูช่วยเสนอแนะเพิ่มเติม
8. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อความรู้ที่ได้รับลงในกระดาษโปสเตอร์

การวัดและประเมินผล

1. สังเกต
  - กระบวนการทำงานกลุ่ม
  - การแสดงออก
  - วิธีการรวบรวมข้อมูล
2. ตรวจสอบผลงานกลุ่ม

กิจกรรมที่ 11

ชื่อกิจกรรม : นักท่องเที่ยวรายงาน

แนวคิด การที่นักเรียนได้ศึกษาและเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยวิธีการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้น จำเป็นต้องมีการรายงานผลและประเมินผล เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป จุดประสงค์การเรียนรู้

1. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้อย่างถูกต้อง
2. นำเสนอรูปแบบการจัดนิทรรศการหลังจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้

สื่อ

- บัตรกิจกรรม “รู้อะไรบ้าง”
- ใบแสดงความคิดเห็น

เวลาที่ใช้ 4 ชั่วโมง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

1. เล่นเกม “รู้อะไรบ้าง” แจกใบกิจกรรมคนละ 1 แผ่น
  - ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่นักเรียนได้รู้จัก และพบเห็นจากกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
  - เติมคำลงในใบกิจกรรมภายในเวลา 10 นาที
  - ผู้ที่สามารถเขียนได้มากที่สุดและตรงประเด็นจะเป็นผู้ชนะเลิศ
2. ครูสุ่มหยิบบัตรกิจกรรม ครั้งละ 1 แผ่น และให้เจ้าของบัตรได้อธิบายให้เพื่อนฟังเกี่ยวกับสิ่งที่เขียนลงไป

ขั้นกิจกรรม

3. ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเป็นรายบุคคล เกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในสถานที่ทั้ง 4 แห่งในประเด็นต่อไปนี้
  - ความประทับใจ
  - ปัญหาที่พบ
  - สิ่งที่เสนอแนะ

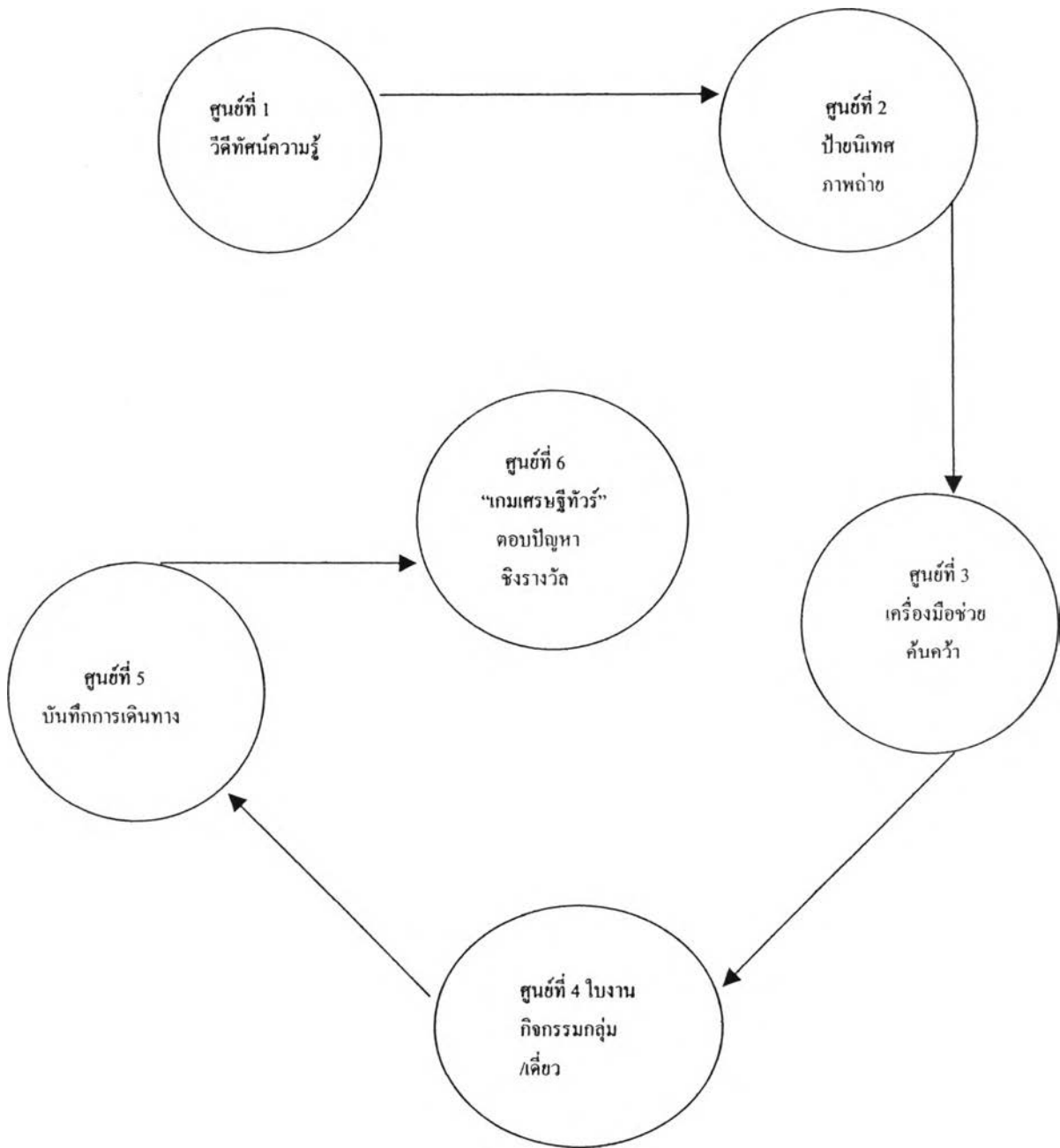
ขั้นสรุป

4. นักเรียนรายงานความคิดเห็นจากกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหน้าชั้นจนครบทุกคน
5. แบ่งกลุ่มนักเรียนสนทนาและอภิปรายถึงรูปแบบในการจัดนิทรรศการภายใต้หัวข้อ “แลกเปลี่ยนความรู้จากพี่สู่น้อง” โดยให้พิจารณาประเด็นคำถามดังนี้
  - นักเรียนจะอย่างไร เพื่อให้การจัดนิทรรศการในครั้งนี้เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้สู่น้องให้มากที่สุด
  - รูปแบบการจัดนิทรรศการควรเป็นอย่างไร
  - การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดนิทรรศการควรเป็นอย่างไร
  - วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการจัดนิทรรศการ
6. ตัวแทนกลุ่มรายงานผลการอภิปรายจากประเด็นคำถามข้างต้น
7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการเตรียมการในการจัดนิทรรศการ หลังจากทีทุกกลุ่มรายงานเรียบร้อยแล้ว

การวัดและประเมินผล

1. สังเกต
  - กระบวนการทำงานกลุ่ม
  - วิธีการรวบรวมข้อมูล
  - การมีส่วนร่วมในกิจกรรม
2. ตรวจสอบรูปแบบการจัดนิทรรศการ

ตัวอย่างรูปแบบการจัดนิทรรศการ “แลกเปลี่ยนความรู้จากพี่...สู่น้อง”

กิจกรรมที่ 12

ชื่อกิจกรรม : การแสดงนิทรรศการ

แนวคิด การแสดงนิทรรศการภายหลังจากทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแล้ว จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้มากขึ้น และเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้สู่นักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ อีกด้วย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นำเสนอผลงาน โดยการจัดนิทรรศการภายในโรงเรียนได้
2. แลกเปลี่ยนความรู้ให้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ได้

สื่อ

1. วัสดุทัศน
2. ป้ายนิเทศ
3. ภาพถ่าย
4. วัสดุที่ใช้ในการตอบปัญหา
5. เครื่องมือคั้นคว่ำ
6. ใบงาน/กิจกรรมต่าง ๆ
7. บันทึกรการเดินทาง
8. บัตรคำถาม “เกมเศรษฐีทัวร์”

เวลาที่ใช้ 8 ชั่วโมง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

1. ตัวแทนนักเรียนประชาสัมพันธ์ เชิญชวน เพื่อกระตุ้นความสนใจให้นักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ สนใจที่จะศึกษาและเรียนรู้การจัดนิทรรศการแลกเปลี่ยนความรู้จากที่สู่น้อง

ขั้นกิจกรรม

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่ประจำศูนย์นิทรรศการ เพื่อให้รายละเอียดเพิ่มเติมในแต่ละศูนย์ความรู้

ศูนย์ที่ 1 ทัศนศึกษา (เป็นศูนย์ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ และภาพถ่ายทัศนศึกษาขณะที่นักเรียนทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม)

ศูนย์ที่ 2 ภาพเคลื่อนไหว (เป็นศูนย์รวบรวมภาพถ่ายทั้งหมดในการร่วม กิจกรรม โดยใช้วิธีการจัดป้ายนิเทศและจัดในรูปแบบของแผ่นรูปภาพ)

ศูนย์ที่ 3 เครื่องมือช่วยค้นคว้า (จัดในรูปของป้ายนิเทศ เป็นศูนย์ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือช่วยในการค้นคว้า เช่น แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ต่าง ๆ การสรุปข้อความรู้ต่าง ๆ ที่ได้จากเครื่องมือค้นคว้า ตัวอย่างผลงานดีเด่น)

ศูนย์ที่ 4 ใบงาน/กิจกรรม (จัดในรูปของป้ายนิเทศ และเพิ่มผลงาน เป็นศูนย์ที่รวบรวมใบงาน/กิจกรรมทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่มทั้งหมดที่นักเรียนได้ร่วมกิจกรรม และตัวอย่างผลงานดีเด่น)

ศูนย์ที่ 5 บันทึกการเดินทาง (เป็นศูนย์รวมบันทึกการเดินทางทั้งหมด ใช้วิธีการจัดป้ายนิเทศบางส่วน และจัดเป็นแฟ้มบันทึกการเดินทาง บันทึกการเดินทางดีเด่น)

ศูนย์ที่ 6 “เกมเศรษฐีทัวร์” ตอบปัญหาชิงรางวัล (เป็นศูนย์ที่ให้นักเรียนที่เข้ามาเยี่ยมชมนิทรรศการ ได้ศึกษาและเรียนรู้จากศูนย์นิทรรศการต่าง ๆ แล้วได้มีโอกาสร่วมเล่นเกมตอบปัญหาชิงรางวัล ซึ่งความรู้ที่ใช้ในการ ถาม – ตอบ ได้มาจากการชมนิทรรศการทั้งหมด โดยมีบัตรคำถาม “เกมเศรษฐีทัวร์ 10 คำถาม”)

ขั้นสรุป

3. ตัวแทนนักเรียนรายงานสรุปผลการจัดนิทรรศการ

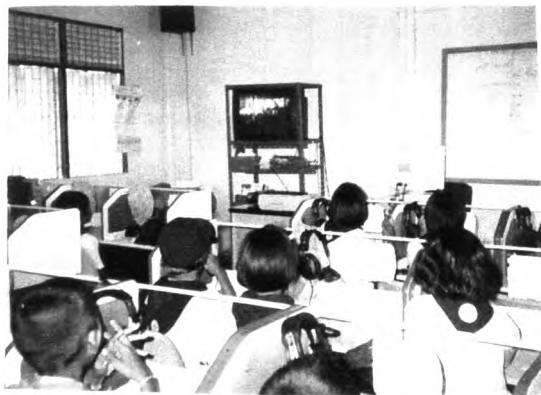
การวัดและประเมินผล

1. สังเกต
  - รูปแบบการจัดนิทรรศการ
  - วิธีการอธิบายประกอบการจัดนิทรรศการ
  - กระบวนการทำงานกลุ่ม
2. ตรวจสอบผลงานการจัดศูนย์ความรู้

ตัวอย่างภาพประกอบขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมในโปรแกรม

➤ **ขั้นที่ 1 : ขั้นกระตุ้นและให้ประสบการณ์ก่อนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม**

ชมวีดิทัศน์

เล่นเกมทายภาพเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

➤ **ขั้นที่ 2 : ขั้นเตรียมการก่อนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม**

สมาชิกกลุ่มช่วยกันออกแบบเครื่องมือนักศึกษา
สำหรับกิจกรรมในชั้นศึกษาและ
ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

➤ **ขั้นที่ 3 : ขั้นให้ความรู้และวิธีปฏิบัติในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม**

วิทยากรชุมชนให้ความรู้และวิธีปฏิบัติในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

➤ ชั้นที่ 4 : ชั้นศึกษาและท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

😊 กิจกรรมท่องเที่ยวโบราณสถาน

บรรยายโดยมัคคุเทศก์ชุมชน

นักเรียนสังเกตสภาพของโบราณสถาน

😊 กิจกรรมเที่ยวศูนย์คชศึกษา

มัคคุเทศก์ชุมชนแนะนำสถานที่

นักเรียนสังเกตสภาพของโบราณวัตถุ

😊 กิจกรรมเรียนรู้ประเพณีท้องถิ่น

ชาวบ้านมาร่วมงานประเพณีถวายอาเจียง

นักเรียนสัมภาษณ์ผู้รู้ในชุมชน

😊 กิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิตการเลี้ยงช้าง

การเลี้ยงอาหารช้าง

นักเรียนสัมภาษณ์คนเลี้ยงช้าง

ความรู้อธิบายความรู้เพิ่มเติม

➤ ขั้นที่ 5 : ขึ้นสรุปและรายงานผล

ศูนย์ตอบปัญหาชิงรางวัล

ศูนย์ป้ายนิเทศภาพกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวธิดา สุบรรณาง เกิดวันที่ 26 ธันวาคม 2516 ที่อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม อันดับ2) สาขาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ในปีการศึกษา 2539 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2542 ปัจจุบันรับราชการตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 4 ที่โรงเรียนบ้านฉลิก ตำบลตรวง กิ่งอำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์